

UCHWAŁA NR 7478/2023
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
z dnia 23 listopada 2023 r.

w sprawie: zatwierdzenia Raportu z wypełnienia warunku podstawowego *Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji* w ramach Celu Polityki 1 Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej w ramach Polityki Spójności 2021-2027 za 2023 rok

Na podstawie art. 41 ust. 2 pkt. 4 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2022 r., poz. 2094 ze zm.), art. 36 ust. 1 ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (t.j. Dz.U. z 2023 r., poz. 1259 ze zm.) oraz art. 15 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 (Dz.U. z 2022 r., poz. 1079) Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Raport z wypełnienia warunku podstawowego *Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji* w ramach Celu Polityki 1 Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej w ramach Polityki Spójności 2021-2027 za 2023 rok.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Dyrektorowi Departamentu Gospodarki.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. Marszałka Województwa
Wojciech Jankowiak
Wicemarszałek

UZASADNIENIE DO UCHWAŁY NR 7478/2023
ZARZĄDU WOJEWÓDZTWA WIELKOPOLSKIEGO
z dnia 23 listopada 2023 r.

w sprawie: zatwierdzenia Raportu z wypełnienia warunku podstawowego *Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji* w ramach Celu Polityki 1 Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej w ramach Polityki Spójności 2021-2027 za 2023 rok

Realizacja inwestycji w obszarze innowacyjności, przedsiębiorczości i cyfryzacji została w perspektywie finansowania unijnego 2021-2027 powiązana z pierwszym celem polityki spójności (CP1): *Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej*. Nowością w tej perspektywie jest wprowadzenie warunków podstawowych, stanowiących zamknięty katalog wymogów, do których spełnienia zobowiązuje się państwo członkowskie. Ich rolą jest zapewnienie, że wszystkie działania współfinansowane ze środków europejskich będą zgodne z priorytetowymi kierunkami unijnych polityk. Dla CP1 warunkiem podstawowym jest dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji, dla spełnienia którego konieczne jest łączne spełnienie 7 kryteriów szczegółowych.

Spełnienie kryteriów określonych dla warunków podstawowych podlega cyklicznej weryfikacji przez Komisję Europejską, a ich spełnienie warunkuje certyfikację środków UE. Podstawą prawną, która obliuguje instytucje zarządzające programami operacyjnymi do spełniania i przestrzegania warunków podstawowych przez cały okres programowania jest Rozporządzenie PEiR (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. (zwane dalej: rozporządzeniem ogólnym). Organem, któremu art. 40 rozporządzenia ogólnego nadaje kompetencje analizowania stanu spełniania warunków podstawowych jest komitet monitorujący wdrażanie programu operacyjnego. Komitet ma za zadanie analizować dwa aspekty: fakt spełniania warunków podstawowych oraz ich stosowanie przez cały okres programowania.

Kompetencje komitetu monitorującego w zakresie monitorowania realizacji regionalnego programu operacyjnego wskazywane są także w art. 15 ustawy z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021-2027 oraz art. 36 ust. 1. ustawy z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju.

Departament Gospodarki, jako koordynator Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030, przygotował „Raport z wypełnienia warunku podstawowego Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji w ramach Celu Polityki 1 Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej w ramach Polityki Spójności 2021-2027 za 2023 rok”, który zostanie przedstawiony członkom Komitetu Monitorującego FEW 2021+. W Raporcie przedstawiono sposób spełniania wszystkich 7 kryterium warunku podstawowego w roku 2023.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Jacek Bogusławski
Członek Zarządu

Raport z wypełnienia przez Województwo Wielkopolskie warunku podstawowego
Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji
w ramach Celu Polityki 1 Bardziej inteligentna Europa dzięki wspieraniu
innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej w ramach Polityki
Spójności 2021-2027

ROK 2023

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

Listopad 2023

Spis treści

Słownik pojęć.....	3
1. Wstęp.....	4
2. Dokumenty strategiczne	5
Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku	5
Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030	5
Strategia rozwoju Wielkopolski wodorowej do 2030 roku z perspektywą do 2040.....	6
3. Wypełnienie warunkowości podstawowej dla CP1 na poziomie regionalnym	7
3.1. Aktualna analiza wyzwań związanych z upowszechnianiem innowacji oraz cyfryzacją.....	7
3.2. Istnienie właściwej regionalnej lub krajowej instytucji lub podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji	12
3.3. Narzędzia monitorowania i ewaluacji w celu pomiaru realizacji celów strategii.....	17
3.4. Funkcjonowanie współpracy z zainteresowanymi stronami („proces przedsiębiorczego odkrywania”).....	18
3.5. Działania mające na celu poprawę krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji, w stosownych przypadkach	22
3.6. Działania wspierające transformację przemysłową	33
3.7. Środki służące zacieśnieniu współpracy z partnerami spoza danego państwa członkowskiego w obszarach priorytetowych wspieranych w ramach strategii inteligentnej specjalizacji	44

Słownik pojęć

ARR	Agencja Rozwoju Regionalnego w Koninie
B+R	badania i rozwój
BIWW	Biuro Informacyjne Województwa Wielkopolskiego w Brukseli
CHP	Partnerstwo na rzecz Czystego Wodoru (ang. Clean Hydrogen Partnership)
CNZ	Centrum Nauczania Zawodowego
DRG	Departament Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
ERRIN	Europejska Sieć Regionów na rzecz Badań i Innowacji (ang. European Regions Research and Innovation Network)
ESG	strategia planowania obejmująca kwestie związane z ochroną środowiska, odpowiedzialnością społeczną i ładem korporacyjnym (ang. environmental-social responsibility-corporate governance)
FEW 2021+	Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027
FST	Fundusz Sprawiedliwej Transformacji
GR	Grupy Robocze Inteligentnych Specjalizacji
ICT	technologie informacyjno-komunikacyjne
IOB	instytucje otoczenia biznesu
IS	Inteligentne Specjalizacje
IZ RPO	Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym
JST	jednostki samorządu terytorialnego
KET	kluczowe technologie wspomagające (ang. key enabling technologies)
MFIPR	Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej
MŚP	małe i średnie przedsiębiorstwa
MTP	Międzynarodowe Targi Poznańskie
NCBR	Narodowe Centrum Badań i Rozwoju
NGO	organizacje pozarządowe (ang. non governmental organisations)
ODN	Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli
OZE	odnawialne źródła energii
PFR	Polski Fundusz Rozwoju
PFRON	Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych
PKB	produkt krajowy brutto
POWER	Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020
PPNT	Poznański Park Naukowo-Technologiczny
PPO	Proces Przedsiębiorczego Odkrywania
RDF	odpady o dużej wartości opałowej (ang. refuse derived fuel)
RIS 2030	Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030
ROPS	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu
SRWH2 2030	Strategia rozwoju Wielkopolski wodorowej do 2030 z perspektywą do 2040
SRWW 2030	Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku
SWW	Samorząd Województwa Wielkopolskiego
UMWW	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
TIK	technologie informacyjno-komunikacyjne
WARP	Wielkopolska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości
WFIS	Wielkopolskie Forum Inteligentnych Specjalizacji
WFR	Wielkopolski Fundusz Rozwoju
WOI	Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji
WPW	Wielkopolska Platforma Wodorowa
WRPO	Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny
WR30	Wielkopolska Rada Trzydziestu
WUP	Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu
ZWW	Zarząd Województwa Wielkopolskiego

1. Wstęp

Dla zapewnienia spójności i efektywności wydatkowania środków unijnych w perspektywie 2021-2027 Komisja Europejska wprowadziła mechanizm warunkowości podstawowej. Warunki podstawowe stanowią zamknięty katalog wymogów, do których spełnienia zobowiązuje się państwo członkowskie. Ich rolą jest zapewnienie, że wszystkie działania współfinansowane ze środków europejskich będą zgodne z priorytetowymi kierunkami unijnych polityk. Warunki te dotyczą m.in. dostosowania legislacyjnego, opracowania dokumentów strategicznych i wdrożeniowych czy funkcjonowania określonych rozwiązań systemowych. Wykorzystanie mechanizmu warunkowości finansowania unijnego było już stosowane w poprzednich okresach programowania: po raz pierwszy w okresie 2007-2013, kiedy to finansowanie przedsięwzięć uzależniane było od właściwej transpozycji i wdrażania dyrektyw unijnych. W kolejnej perspektywie finansowania 2014-2020 wprowadzono systemowe narzędzie warunkowości *ex ante*. Polegało ono na zobowiązaniu się przez państwo członkowskie do spełnienia określonych wymogów przed rozpoczęciem realizacji programu operacyjnego. Nowością w tym obecnym okresie programowania jest obowiązek wypełniania warunków podstawowych przez cały okres perspektywy finansowania.

Podstawą prawną, która obliuguje instytucje zarządzające programami operacyjnymi do sporządzenia raportu samooceny warunków podstawowych jest Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. (zwane dalej: rozporządzeniem ogólnym)¹. Organem, któremu rozporządzenie ogólne nadaje kompetencje stałej weryfikacji stanu spełniania warunków jest komitet monitorujący wdrażanie programu operacyjnego. Komitet ma za zadanie analizować dwa aspekty: fakt spełniania warunków podstawowych oraz ich stosowanie przez cały okres programowania.

Warunki podstawowe określone zostały dla wszystkich celów polityki spójności. Ich spełnienie jest warunkiem koniecznym dla refundacji środków przez Komisję Europejską na działania podjęte w wybranych obszarach. Większość warunków podstawowych określona została dla poziomu krajowego – jedynie dwa odnoszą się do poziomu regionalnego. Dotyczą one wdrażania strategii inteligentnych specjalizacji (CP1) oraz regionalnych planów transportowych (CP3).

¹ ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej

2. Dokumenty strategiczne

Zgodnie z rozporządzeniem ogólnym, istotne jest również zapewnienie, że operacje wybrane do objęcia wsparciem były wdrażane spójnie z obowiązującymi strategiami i dokumentami, na podstawie których określono spełnione warunki podstawowe. Służyć to ma zapewnieniu, że wszystkie dofinansowane operacje zgodne są z ramami polityki UE. Polityka gospodarcza i innowacyjna województwa wielkopolskiego w perspektywie 2021-2027 prowadzona jest w oparciu o dwa dokumenty strategiczne: Strategię rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku oraz Regionalną Strategię Innowacji dla Wielkopolski do 2030 roku.

Strategia rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku

W dniu 27 stycznia 2020 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałą nr XVI/287/20 Strategię rozwoju województwa wielkopolskiego do 2030 roku. W Strategii wskazuje się na nowy model rozwoju regionalnego, zwany modelem funkcjonalnym. Ma on przyczynić się do zrównoważonego rozwoju naszego województwa i odpowiadać na zidentyfikowane wyzwania, które stoją przed Wielkopolską w najbliższym czasie. Został on tak zaprojektowany, aby zapewnić rozwój naszego województwa jako społecznie, gospodarczo i terytorialnie zrównoważony oraz, dzięki któremu efektywnie będą rozwijane oraz wykorzystywane miejscowe zasoby i potencjały wszystkich obszarów województwa.

Zgodnie z założeniem opracowanie przyjęło bardziej operacyjną formę. Dzięki czemu już na poziomie dokumentu strategicznego wskazuje się na kluczowe działania prorozwojowe istotne dla poprawy jakości życia Wielkopolan.

W Strategii mocno zaakcentowany został aspekt współpracy. Była ona podjęta już na etapie przygotowania dokumentu i będzie kontynuowana na etapie jej wdrażania i monitorowania.

Strategia dostępna jest pod adresem:

https://bip.umww.pl/artykuly/2826147/pliki/20200716181034_strategiawielkopolska2030uchwaasw_wnrxvi28720.pdf

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski 2030

RIS 2030 stanowi dokument strategiczny przyjęty uchwałą nr 3099/2020 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 29 grudnia 2020 r., który jednocześnie jest narzędziem budowania regionalnego systemu innowacji. W ramach przygotowań do aktualizacji strategii innowacji dla Wielkopolski przeprowadzono szereg badań i analiz, a ich wyniki posłużyły do określenia wąskich gardeł dla dyfuzji rozwoju innowacji zarówno pod kątem merytorycznym, jak i terytorialnym. Badania i analizy wykorzystane zostały do powstałej RIS 2030, a ich wykaz znajduje się w pierwszym podrozdziale niniejszego dokumentu. Strategia ta stanowi podstawę do wykorzystywania środków z Funduszy Strukturalnych i Spójności na działania innowacyjne. Wspomaga władze regionalne w budowaniu trwałych struktur na rzecz rozwoju innowacyjności regionu oraz przyczynia się do wskazania priorytetów rozwoju, określając kierunki polityki innowacyjnej i sposoby optymalizacji regionalnej infrastruktury wspomagającej innowacyjność, zwłaszcza do potrzeb małych i średnich przedsiębiorstw. Inteligentne specjalizacje zidentyfikowane w Procesie Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) prowadzą do koncentracji dostępnych zasobów na ograniczonej liczbie celów gospodarczych.

W celu wzmocnienia roli interesariuszy w programowaniu i wdrażaniu, Strategia poddana została konsultacjom społecznym. Aktualizacja dokumentu jest jednak procesem ciągłym, gdyż zgodnie z wytycznymi Komisji Europejskiej w zakresie projektowania regionalnych strategii inteligentnych specjalizacji, charakter niniejszego dokumentu umożliwia dokonywanie zmian w całym okresie obowiązywania.

Strategia dostępna jest pod adresem:

<http://iw.org.pl/regionalna-strategia-innowacji-dla-wielkopolski-2030-ris-2030/>

Strategia rozwoju Wielkopolski wodorowej do 2030 roku z perspektywą do 2040

W kwietniu 2023 r. Zarząd Województwa Wielkopolskiego przyjął Strategię rozwoju Wielkopolski wodorowej do 2030 z perspektywą do roku 2040.

Strategia jest analizą potencjału i możliwości rozwoju gospodarki wodorowej w Wielkopolsce. Dokument wskazuje wizję wielkopolskiego ekosystemu wodorowego, najważniejsze cele w horyzoncie do 2030 roku, mierniki planowanego rozwoju, najbardziej optymalne kierunki działalności wraz z perspektywami w obszarze produkcji odnawialnego wodoru, użycia w przemyśle, rolnictwie, sektorze transportu, integracji z rozwojem OZE, a także obecne bariery i uwarunkowania zewnętrzne wpływające na rozwój gospodarki wodorowej.

Strategia rozwoju Wielkopolski wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 jest pierwszym tego typu dokumentem, który powstał na poziomie regionu w Polsce.

Strategia dostępna jest pod adresem:

<http://iw.org.pl/strategiawodorowa/>

3. Wypełnienie warunkowości podstawowej dla CP1 na poziomie regionalnym

Programowanie inwestycji w obszarze innowacyjności, przedsiębiorczości i cyfryzacji zostało w tej perspektywie powiązane z pierwszym celem polityki spójności (CP1): *Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki promowaniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej*. Warunkiem podstawowym dla tego celu polityki jest dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji, dla której określono 7 kryteriów szczegółowych:

- aktualna analiza wyzwań związanych z upowszechnianiem innowacji oraz cyfryzacją,
- istnienie właściwej regionalnej lub krajowej instytucji lub podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji,
- narzędzia monitorowania i ewaluacji w celu pomiaru realizacji celów strategii,
- funkcjonowanie współpracy z zainteresowanymi stronami („proces przedsiębiorczego odkrywania”),
- działania mające na celu poprawę krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji, w stosownych przypadkach,
- działania wspierające transformację przemysłową (w stosownych przypadkach),
- środki służące zacieśnieniu współpracy z partnerami spoza danego państwa członkowskiego w obszarach priorytetowych wspieranych w ramach strategii inteligentnej specjalizacji.

Warunek uznany zostaje za spełniony jeżeli przedstawione zostaną uzasadnienia dla realizacji wszystkich powyższych kryteriów. W przypadku gdy wspomniany warunek nie zostanie spełniony, refundacja środków w ramach wybranego celu szczegółowego może zostać wstrzymana. W związku z tym, w celu utrzymania korzystnych ram inwestycyjnych, należy regularnie monitorować czy warunki podstawowe pozostają spełnione.

3.1. Aktualna analiza wyzwań związanych z upowszechnianiem innowacji oraz cyfryzacją

Spełnienie pierwszego z kryteriów związane jest z bieżącym monitorowaniem sytuacji w zakresie rozwoju innowacyjności i upowszechnienia rozwiązań cyfrowych. Samorząd regionalny realizuje te działania poprzez prowadzenie analizy aktualnej sytuacji społeczno-gospodarczej i przestrzennej w ramach badań własnych, jak i zleconych. W obszarach, które tego wymagają, prowadzone są pogłębione badania. W ramach przygotowań do aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2015-2020 przeprowadzono szereg takich opracowań, które objęły tematykę: polityki klastrowej, rozwoju instytucji otoczenia biznesu, dostępności terenów inwestycyjnych w regionie, potrzeb regionalnego rynku pracy, wyzwań czwartej rewolucji przemysłowej, identyfikacji branży dominujących i specjalizacji naukowych, nowych technologii w obszarze ICT, KET i sektora kreatywnego, a także stanu inteligentnych specjalizacji na poziomie podregionalnym. Najważniejsze wnioski wynikające z tych dokumentów przytoczono w ramach RIS 2030 i stanowiły one punkt wyjścia dla określenia priorytetów polityki innowacyjnej województwa do 2030 roku. Wiedzę na temat sytuacji w regionie uzupełniają dostępne źródła naukowe, a także sporządzane cyklicznie raporty i sprawozdania z realizacji kluczowych dokumentów strategicznych. Wskazane działania stanowiły podstawę dla uznania spełnienia kryterium 1 przez Komisję Europejską przed przyjęciem regionalnego programu operacyjnego.

W 2023 roku kontynuowano prowadzenie analiz i badań w obszarze polityki innowacyjności. Powstał Raport z monitorowania RIS 2030 za 2021 i 2022 roku, prezentujący wnioski z pierwszych dwóch lat wdrażania Strategii. W ramach prac nad stworzeniem SRWH2 2030 prowadzono liczne badania i analizy, a także szeroką konsultację społeczną dokumentu. W 2023 roku przyjęto także Strategię „Wielkopolska Edukacja 2023-2030”, wyznaczającej kierunki rozwoju edukacji i nauki w Wielkopolsce, z naciskiem na dostosowywanie kompetencji uczniów i uczennic zgodnie ze światowymi trendami. Realizowano badania w obszarze działalności patentowej, działalności B+R na obszarze Wielkopolski Wschodniej, a także polityki rynku pracy i innowacji społecznych. Poniżej zaprezentowano najważniejsze założenia tych dokumentów.

Identyfikacja barier i wyzwań odbywa się także w ramach działań podejmowanych na rzecz procesu przedsiębiorczego odkrywania, przede wszystkim podczas spotkań WFIS, GR, WR30 oraz WPW. Wnioski i rekomendacje ze spotkań tych gremiów zostały przedstawione w opisie kryterium 4. Funkcjonowanie współpracy z zainteresowanymi stronami („proces przedsiębiorczego odkrywania”).

Raport z monitorowania Regionalnej Strategii Inteligentnych Specjalizacji 2030 za 2021 i 2022 rok

W maju 2023 roku Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji (WOI) zakończyło prace nad przygotowaniem Raportu z monitorowania RIS 2030 za lata 2021-2022². Miał on charakter raportu otwarcia, ze względu na fakt, że był to pierwszy tego typu dokument przygotowany po przyjęciu RIS 2030 w grudniu 2022 r. Przygotowanie raportu miało na celu obserwację i ocenę postępu realizacji RIS 2030, pozyskanie informacji na rzecz animacji PPO, wsparcie merytoryczne decyzji podejmowanych przez ZWW w zakresie zarządzania operacyjnego i strategicznego polityką innowacyjną, a także promowanie w regionie wiedzy na temat procesów gospodarczych i podnoszenie jakości działań w regionalnym systemie innowacji.

W raporcie wskazano, że lata 2021 i 2022 były wyjątkowo trudne dla gospodarki regionalnej z uwagi na wydarzenia na arenie światowej związane z oddziaływaniem pandemii COVID-19 na globalne rynki, wybuchem wojny w Ukrainie, a także wzrostem inflacji i spowolnieniem gospodarczym obserwowanym na początku 2022 r. Wydarzenia te przyniosły kryzys żywnościowy i energetyczny, wpłynęły na zakłócenia łańcuchów dostaw, dostępność surowców i materiałów oraz wzrost kosztów sprzedaży wielu produktów, co pogłębione zostało dodatkowo poprzez utrzymujące się niedobory na rynku pracy. Wpłynęło to także na wyniki gospodarcze, co dostrzeżone zostało w ramach analizy wybranych wskaźników. W ramach rankingu Regional Innovation Scoreboard 2021 Wielkopolska zajęła 208. miejsce w Europie i 8. miejsce w kraju pod względem wskaźników innowacyjności, co wskazuje na zwiększanie dystansu w stosunku do innych regionów europejskich. Działo się to pomimo szeregu pozytywnych trendów. Nakłady na B+R w sektorze publicznym i prywatnym wzrastały, odnotowano wzrastającą liczbę zgłoszeń znaków towarowych oraz intensyfikację współpracy w obszarze międzynarodowych publikacji naukowych oraz odsetka cytowanych publikacji. Rosnące PKB per capita i wartość dodana brutto na przestrzeni ostatnich lat wskazują na mocne podstawy gospodarki regionalnej i stale rosnącą wydajność pracy.

W odniesieniu do negatywnych trendów odnotowanych w raporcie, wskazano na malejącą liczbę międzynarodowych zgłoszeń patentowych, jak i przyznanych patentów. Spadek dotyczył również

² <http://iw.org.pl/monitorowanie-inteligentnych-specjalizacji-wielkopolski/>

pośrednich wydatków na innowacje³. Wzmocnienia wymaga pozycja Wielkopolski pod względem współpracy w zakresie działalności innowacyjnej, w szczególności w odniesieniu do przedsiębiorstw w sektorze przemysłu. Odnotowano także spadek liczby nowych przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego, rejestrujących działalność w regionie, co wskazuje na konieczność wzmocnienia działań w zakresie promocji gospodarczej i inwestycyjnej skierowanych do samorządów lokalnych i samorządu regionalnego.

Przyjęcie Strategii rozwoju Wielkopolski wodorowej 2030 z perspektywą do roku 2040 i analizy ją poprzedzające

Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwałą nr 6498/2023 z dnia 27 kwietnia 2023 r. przyjął Strategia rozwoju Wielkopolski wodorowej do 2030 z perspektywą do roku 2040. Opracowanie celów strategicznych poprzedziła analiza zasobów regionu pod kątem możliwości zaistnienia w łańcuchu gospodarki wodorowej. Analizy potwierdziły istnienie potencjału wejścia w gospodarkę wodorową, wynikającego m.in. z stosunkowo korzystnych warunków dla lokalizacji źródeł odnawialnych, potencjału w produkcji i wykorzystaniu paliw alternatywnych, silnie rozwiniętego przemysłu motoryzacyjnego oraz pozycji innych branż na tle kraju, położenia geograficznego w punkcie styku głównych szlaków komunikacyjnych oraz projektowanych tras przesyłu wodoru, a także aktywności samorządu w obszarze wodoru. Badania wykazały, że słabością regionu są m.in.: brak dużych krajowych wytwórców i konsumentów wodoru, brak zasobów surowcowych do produkcji istotnych komponentów technologii wodorowych – ogniwi paliwowych, elektrolizerów, relatywnie niski poziom wiedzy społeczeństwa, przedsiębiorstw na temat wodoru, technologii wodorowych, możliwości jego zastosowań, a także bariery administracyjne i regulacyjne.

Wśród szans rozwoju gospodarki wodorowej w regionie postrzega się: nieuchronność zmian w polityce klimatycznej i energetycznej UE oraz Polski w kierunku ograniczenia negatywnego oddziaływania na środowisko, dostępne programy finansujące inwestycje w obszarze technologii wodorowych oraz wzrost oczekiwań społecznych związanych z potrzebą ograniczania emisji CO₂. Zagrożeniem dla rozwoju gospodarki wodorowej są: brak podaży odnawialnego wodoru wynikający z braku konkurencyjności cenowej względem paliw kopalnych i rozwiązań bateryjnych, wysokie koszty kapitałowe inwestycji, duża konkurencja w ubieganiu się o dostępne środki finansowe, złożone zasady w zakresie kwalifikacji oraz wymaganego udziału wodoru zero- i niskoemisyjnego, duża zależność od tempa rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE), brak rozwoju odnawialnych źródeł energii (farm wiatrowych), oraz ryzyko przeregulowania krajowego rynku wodoru.

W ramach konsultacji społecznych projektu SRWH2 2030 w lutym 2023 r. zorganizowanych zostało sześć spotkań w głównych miastach województwa wielkopolskiego: Ostrowie Wielkopolskim, Koninie, Kaliszu, Lesznie, Pile oraz Poznaniu. Spotkania były pierwszą publiczną prezentacją dokumentu, podczas których zaprezentowano najważniejsze założenia SRWH2 2030. Uczestnicy w trakcie spotkań mieli okazję zapoznać się z projektem dokumentu, a także podzielić się swoimi uwagami oraz wskazać kluczowe obszary wspomagające realizację, tak by powstający dokument uwzględniał potrzeby wszystkich kluczowych interesariuszy oraz regionalne uwarunkowania rozwoju gospodarki niskoemisyjnej. Wśród kwestii poruszonych przez uczestników konsultacji pojawiły się takie zagadnienia jak: konieczność szerszego włączenia naukowców i przedstawicieli MŚP w rozmowy na temat gospodarki wodorowej,

³ Pośrednie wydatki na innowacji zgodnie z przyjętą definicją to wydatki na zakup wiedzy ze źródeł zewnętrznych, oprogramowania, szkolenia personelu, marketing związany z wprowadzaniem nowych produktów, materiały lub usługi obce zakupione w celu realizacji działalności innowacyjnej, a także wydatków na środki trwałe oraz wartości niematerialne i prawne w celu realizacji działalności innowacyjnej.

wspieranie samorządów w zakresie wykorzystania rozwiązań gospodarki wodorowej, identyfikacja oraz przeciwdziałania barierom finansowym i legislacyjnym związanym z wprowadzaniem technologii wodorowych i powiązaniem ich z istniejącymi sieciami, wykorzystaniem wodoru jako substytutu dla gazu ziemnego w ramach sieci ciepłowniczej, a także działania promocyjne na rzecz szerszej akceptacji społecznej.

Dokument konsultowany był także z przedstawicielami Wielkopolskiej Platformy Wodorowej, którzy zwrócili uwagę na potrzebę szerszego uwzględnienia w dokumencie możliwości zagospodarowania odpadów RDF pod produkcję wodoru, a także wykorzystania wodoru do produkcji paliw syntetycznych, rozwoju edukacji nt. gospodarki wodorowej na poziomie szkolnictwa podstawowego oraz określenia ram wsparcia dla samorządów. Wskazano także, że głównym kierunkiem wykorzystania wodoru nie powinno być jego magazynowanie, co spowodowane jest znaczną utratą energii na ponownej konwersji w ogniwie.

Przyjęcie Strategii „Wielkopolska Edukacja 2023-2030”

31 marca 2023 r. Zarząd Województwa Wielkopolskiego uchwałą nr 6386/2023 przyjął nową strategię w obszarze edukacji. Jest ona efektem prac zespołu specjalistów powołanego Uchwałą nr 4954/2022 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 21 kwietnia 2022 r. Strategia określa cele przyjęte do realizacji przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego oraz jednostek, dla których jest on organem prowadzącym. Do obszarów priorytetowych zaliczono nowoczesną, dostosowaną do realiów gospodarczych Wielkopolski edukację i naukę, efektywne zarządzanie edukacją oraz rozwój edukacyjny z uwzględnieniem osób szczególnie uzdolnionych oraz wyrównywanie szans. W dokumencie wskazano istotność zadania polegającego na dostarczaniu uczniom i uczennicom kompetencji, w tym umiejętności zgodnie ze zmieniającymi się światowymi trendami. W tym celu wykorzystane zostaną aktualne publikacje oraz doświadczenia jednostek samorządowych i zewnętrznych, m.in. Ośrodka Akcelerator Wiedzy Technicznej, funkcjonującego w ramach Politechniki Poznańskiej. Wskazano istotność cyklicznego badania zapotrzebowania na zawody, w tym badanie spełnienia wymagań rynku pracy w zakresie konkretnych kompetencji – zarówno bieżących, jak i kompetencji przyszłości. Do tego celu wykorzystane zostaną już istniejące mechanizmy, np. Barometr zawodów, raporty Wielkopolskiego Obserwatorium Rynku Pracy, platforma system.zawodowcy.org.

Analiza działalności wynalazczej w Wielkopolsce

W IV kwartale 2023 r. WOI realizowało badanie zewnętrzne pn. „Analiza działalności wynalazczej w Wielkopolsce”, w ramach którego dokonano analizy stanu i struktury działalności wynalazczej w Wielkopolsce w latach 2018-2022 na podstawie danych pozyskanych z Urzędu Patentowego oraz wskazano najbardziej strategiczne obszary działalności dla rozwoju gospodarki, w powiązaniu z obszarami IS. Dodatkowo, w dokumencie przedstawiono znaczenie wynalazków dla rozwoju gospodarczego, wskazanie jakie są możliwości ochrony prawnej nowego rozwiązania oraz jej konsekwencje dla przedsiębiorców i konsumentów. Przygotowanie tego raportu stanowi odpowiedź na wnioski z monitorowania RIS 2030, które wykazały niską i malejącą aktywność podmiotów w zakresie zgłaszania wniosków patentowych, zgodnie z danymi Regional Innovation Scoreboard (2021). Wnioski z badania przedstawione zostaną na grudniowym posiedzeniu Grup Roboczych Inteligentnych Specjalizacji.

Działalność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw w Wielkopolsce Wschodniej

W IV kwartale 2023 r. Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie (ARR) przygotowała i przeprowadziła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego dotyczącego badania zleconego pn. „Działalność badawczo-rozwojowa przedsiębiorstw w Wielkopolsce Wschodniej”. ARR dokonała wyboru wykonawcy zamówienia oraz rozpoczęła realizację badania. Celem badania jest pozyskanie aktualnej wiedzy na temat sytuacji przedsiębiorstw w Wielkopolsce Wschodniej w zakresie działalności B+R. Badanie zakłada wykonanie diagnozy dotychczasowej działalności B+R, oceny potencjału B+R przedsiębiorstw, IOB i innych podmiotów obsługujących usługi z zakresu B+R, a także wskazanie obszarów możliwej współpracy. W wyniku przeprowadzonego badania, określone zostaną wyzwania i czynniki mające wpływ na realizację działań B+R przez podmioty w Wielkopolsce Wschodniej, a także ich preferencje, oczekiwania i potrzeby względem możliwości finansowania działań ze środków Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji. Planowane jest także zidentyfikowanie działalności gospodarczej w Wielkopolsce Wschodniej, które mają duży potencjał do stania się nowymi podregionalnymi inteligentnymi specjalizacjami.

Monitorowanie sytuacji na rynku pracy

Dla efektywnego projektowania narzędzi polityki innowacyjnej konieczna jest znajomość sytuacji na rynku pracy. Monitorowanie sytuacji na rynku pracy oraz zapotrzebowania na kwalifikacje i kompetencje prowadzone jest na bieżąco przez Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu (WUP) za pośrednictwem badań i analiz własnych urzędu oraz usług zleconych. Wyniki udostępniane są podmiotom kreującym politykę rynku pracy w regionie, instytucjom działającym w tym zakresie oraz podmiotom odpowiedzialnym za organizację procesu edukacji na potrzeby rynku pracy.

W 2023 r. w ramach tych działań przygotowano badania: „Kształcenie osób dorosłych w Wielkopolsce – perspektywa pracodawcy i pracownika” oraz „Osoby bierne zawodowo w województwie wielkopolskim”. Realizowano także comiesięczny monitoring z zakresu stanu i struktury bezrobocia, przeprowadzono analizę bezrobocia absolwentów szkół ponadpodstawowych i wyższych w województwie oraz prowadzono analizy własne dotyczące zapotrzebowania na zawody, kwalifikacje i kompetencje. WUP zaprezentował także cykliczny raport pn. „Ocena sytuacji na wielkopolskim rynku pracy i realizacji zadań w zakresie polityki rynku pracy w 2022 roku”. Publikacja przedstawia kompleksową analizę wielkopolskiego rynku pracy oraz efektywność polityki rynku pracy w regionie w 2022 roku. Pod koniec 2023 roku planowane jest także zakończenie badania „Barometr zawodów 2024”, krótkookresowej prognozy zapotrzebowania na zawody w wymiarze lokalnym i regionalnym, będącej wskazówką odnośnie oczekiwanych kierunków rozwoju edukacji.

Badania w obszarze innowacji społecznych

W 2023 roku powstał „Wielkopolski Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych na lata 2023–2026”⁴, którego współautorem jest zespół Obserwatorium Integracji Społecznej, działającego w strukturach ROPS. Dokument ten zawiera diagnozę aktualnego sposobu świadczenia usług społecznych w instytucjach całodobowego wsparcia i poziomu ich deinstytucjonalizacji w województwie wielkopolskim. Jest to realizacja zadania SWW polegającego na koordynacji polityki społecznej poprzez m.in. „inicjowanie, promowanie i rekomendowanie innowacyjnych rozwiązań; inkubowanie i testowanie innowacji; upowszechnianie przetestowanych innowacji.” Deinstytucjonalizacja jest

⁴ Plan został przyjęty Uchwałą Nr 6753/2023 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 15 czerwca 2023 r.

pewnym novum w sposobie organizacji usług i w sposobie myślenia o upodmiotowieniu, personalizacji, prawie i wolności wyboru sposobu otrzymywania usług społecznych w momencie doświadczania np. niesamodzielności w codziennym funkcjonowaniu. Jest to proces wdrażany m.in. w oparciu o innowacje społeczne.

3.2. Istnienie właściwej regionalnej lub krajowej instytucji lub podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji

Warunkiem spełnienia kryterium drugiego jest istnienie właściwego systemu instytucjonalnego zarządzania RIS 2030. System ten tworzą następujące ogniwa:

- a) Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji (WOI),
- b) Grupy Robocze Inteligentnych Specjalizacji (GR),
- c) Wielkopolskie Forum Inteligentnych Specjalizacji (WFIS),
- d) Zespół Międzydepartamentowy ds. Inteligentnych Specjalizacji (Zespół),
- e) Wielkopolska Platforma Wodorowa (WPW),
- f) Wielkopolska Rada Trzydziestu (WR30),
- g) Zarząd Województwa Wielkopolskiego (ZWW).

W województwie wielkopolskim rolę koordynatora działań w zakresie polityki innowacyjnej pełni Samorząd Województwa, reprezentowany przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego. Sprawuje on nadzór nad procesem wdrażania RIS 2030 oraz koordynuje proces przedsiębiorczego odkrywania.

Komórką oddelegowaną przez ZWW do realizacji zadań wskazanych w RIS 2030 jest **Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji**, funkcjonujące w Departamencie Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego. Do zadań WOI należy m.in.:

- a) koordynacja wdrażania RIS 2030,
- b) monitorowanie wdrażania RIS 2030,
- c) współpraca w zakresie ewaluacji i aktualizacji RIS 2030,
- d) monitorowanie i koordynacja wdrażania SRWH2 2030,
- e) zapewnienie synergii między inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i Wielkopolski,
- f) podnoszenie wiedzy i świadomości członków GR i WFIS na temat pojawiających się nowych trendów i zjawisk, możliwości ich wykorzystania dla poprawy przewagi konkurencyjnej branż wpisujących się w obszary specjalizacji,
- g) obsługę Platformy internetowej, służącej zbieraniu opinii i wniosków oraz umożliwiającej dialog przedstawicieli wchodzących w skład PPO,
- h) koordynacja oraz zabezpieczenie obsługi merytorycznej i technicznej PPO, w tym działań prowadzonych w ramach Zespołu, GR, WFIS oraz WPW i WR30,
- i) stała współpraca z departamentami wdrażającymi Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 (FEW 2021+) w obszarze wsparcia obszarów IS Wielkopolski.

U podstaw procesu wypracowywania rekomendacji na rzecz polityki innowacyjnej stoją **Grupy Robocze ds. Inteligentnych Specjalizacji (GR)**. GR są ciałami doradczymi Wielkopolskiego Forum Inteligentnych Specjalizacji, złożonymi z przedsiębiorców, przedstawicieli świata nauki, władz publicznych oraz szerokiego grona uczestników innowacji, powołanymi w każdym obszarze IS regionu. GR mają charakter

otwarty. Przyjęcie do GR przedstawicieli zainteresowanych podmiotów powinno być uzasadnione działalnością na rzecz danego obszaru IS. Ograniczenia w dostępie do GR mogą wynikać z przyczyn organizacyjnych i konieczności zapewnienia właściwej równowagi zgodnie z modelem poczwórnej Helisy. Nabór do GR realizowany jest w sposób ciągły z poszanowaniem zasady równości szans i niedyskryminacji. GR spotykają się przynajmniej dwa razy w roku, częstotliwość spotkań zależy od propozycji przygotowywanych na rzecz WFIS. GR mogą się łączyć, jeśli jest to zasadne. Spotkania GR służą podnoszeniu wiedzy w zakresie pojawiających się nowych trendów i zjawisk oraz identyfikacji nowych obszarów specjalizacji o dużym potencjale rynkowym. Spotkania mogą odbywać się w formule stacjonarnej, online lub wyjazdowej.

Zadaniem GR jest przygotowanie rekomendacji dla WFIS dotyczących sposobu wdrażania RIS 2030, najważniejszych kierunków działań oraz zmian w obszarach inteligentnych specjalizacji w oparciu o m.in.:

- wyniki badań i analiz związanych z branżą lub branżami tworzącymi poszczególne obszary inteligentnych specjalizacji regionu,
- analizę wniosków z monitoringu i ewaluacji RIS 2030,
- analizę nowych trendów i zjawisk oraz możliwości ich wykorzystania dla poprawy przewagi konkurencyjnej branży lub branż wpisujących się w dany obszar IS,
- analizę doświadczeń beneficjentów FEW 2021+, zwłaszcza w obszarze Celu Tematycznego nr 1 Polityki Spójności UE,
- analizę nowych wytycznych unijnych i krajowych w dziedzinie polityki innowacyjnej,
- analizę wniosków i postulatów zgłaszanych za pośrednictwem Platformy Internetowej, e-mailem lub pocztą tradycyjną.

Działania Samorządu wspierają zespoły opiniotwórczo-doradcze, powołane przez Marszałka Województwa: Wielkopolskie Forum Inteligentnych Specjalizacji, Wielkopolska Rada Trzydziestu oraz Wielkopolska Platforma Wodorowa.

Wielkopolskie Forum Inteligentnych Specjalizacji (WFIS) jest ciałem o charakterze opiniodawczo-doradczym dla ZWW złożone z przedsiębiorców, przedstawicieli świata nauki, władz publicznych oraz szerokiego grona uczestników innowacji, wchodzących w skład poczwórnej Helisy. Powołane zostało uchwałą nr V/104/15 z dnia 30 marca 2015 r. w sprawie zatwierdzenia aktualizacji „Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata. 2015-2020”. Członków WFIS powołuje Marszałek Województwa Wielkopolskiego spośród osób decyzyjnych w reprezentowanych podmiotach lub mających istotne osiągnięcia i dokonania w danym obszarze specjalizacji lub polityki innowacyjnej. Reprezentacja w ramach WFIS jest osobista i wiąże się z zajmowaną funkcją. Osoby rekomendowane do udziału w Forum są zobowiązane złożyć deklaracje zaangażowania w prace WFIS. Członkostwo w Forum wygasa automatycznie w przypadku rezygnacji, śmierci lub wycofania przedstawiciela przez reprezentowany podmiot. Głównym zadaniem WFIS jest formułowanie wniosków i przyjęcie ewentualnych rekomendacji dla ZWW w zakresie polityki innowacyjnej na podstawie rekomendacji przygotowanych przez GR oraz wyników badań i analiz związanych z branżami tworzącymi obszary inteligentnych specjalizacji regionu i kraju. Członkowie WFIS spotykają się przynajmniej raz w roku. Spotkania służą podnoszeniu wiedzy w zakresie pojawiających się nowych trendów i zjawisk oraz identyfikacji nowych obszarów specjalizacji o dużym potencjale rynkowym. Posiedzeniom WFIS przewodniczy Członek ZWW odpowiedzialny za gospodarkę i innowacje.

Wielkopolska Rada Trzydziestu (WR30) jest społecznym, kolegialnym organem opiniotwórczo-doradczym Marszałka Województwa Wielkopolskiego w zakresie wspierania rozwoju gospodarczego Województwa. WR30 powołana została uchwałą nr 2601/2009 ZWW z dnia 21 maja 2009 r. W skład WR30 wchodzi przedstawiciele organizacji samorządu gospodarczego działających na podstawie ustawy o izbach gospodarczych oraz ustawy o organizacjach pracodawców, a także przedstawiciele instytucji otoczenia biznesu. WR30 jest organem kadencyjnym. Kadencja trwa 3 lata. Posiedzenia WR30 odbywają się dwa razy do roku, z możliwością zwołania posiedzeń nadzwyczajnych w miarę potrzeb. Do zadań WR30 należy:

- wskazywanie możliwości budowania stabilnej gospodarki regionalnej poprzez:
 - poszukiwanie instrumentów zachęcających przedsiębiorców do rozwoju oraz aktywności gospodarczej,
 - kreowanie warunków do wykorzystania potencjału przemysłowego oraz naukowego województwa przez przedsiębiorców,
 - pobudzanie innowacyjności i internacjonalizacji w działaniach przedsiębiorców,
- wsparcie budowy Marki Wielkopolska,
- opiniowanie dokumentów programowych i strategicznych, związanych z rozwojem gospodarczym Wielkopolski.

Wielkopolska Platforma Wodorowa (WPW) jest ciałem opiniotwórczym i doradczym Samorządu Województwa Wielkopolskiego. WPW ustanowiona została uchwałą nr 783/2019 ZWW z dnia 30 maja 2019 r. WPW funkcjonuje poprzez Zgromadzenie Ogólne oraz grupy robocze zwane Panelami. W ramach WPW funkcjonują: Panel Biznesu, Panel Nauki, Panel Liderów Samorządowych, Panel Obywatelski. Panelami kierują Przewodniczący Paneli, wybierani na 2-letnią kadencję spośród i przez członków danego Panelu. Celem działalności WPW jest:

- działanie na rzecz wzmocnienia potencjału Wielkopolskiej Doliny Wodorowej, pozwalającego na uzyskanie statusu wiodącego regionu w obszarze gospodarki związanej z opracowywaniem oraz zastosowaniem technologii wodorowych,
- funkcjonowanie wielopłaszczyznowej platformy współpracy biznesu, nauki, samorządów lokalnych oraz społeczeństwa obywatelskiego, sprzyjającej efektywnemu połączeniu i wykorzystaniu potencjału zrzeszonych w jego ramach podmiotów na rzecz rozwoju technologii wodorowych,
- wspieranie badań, produktów i usług, budujących gospodarkę wodorową, w tym dot. użyteczności publicznej,
- stały monitoring oraz prezentacja stanu wiedzy i rozwiązań na świecie w zakresie całego łańcucha gospodarki wodorowej,
- budowa społeczeństwa wodorowego, dając szansę na życie w czystym środowisku dzięki zastosowaniu wodoru jako uniwersalnego nośnika energii, który pomoże osiągnąć i zachować neutralność klimatyczną.

Rekomendacje i wnioski przygotowane przez powyższe gremia stanowią przedmiot dyskusji **Zespołu Międzydepartamentowego ds. Inteligentnych Specjalizacji (Zespół)**. Jest to ciało doradcze ZWW złożone z przedstawicieli wybranych departamentów Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, tj.: Departamentu Gospodarki, Departamentu Polityki Regionalnej, Departamentu Wdrażania Programu Regionalnego, Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego, Departamentu Edukacji i Nauki, Departamentu Zarządzania Środowiskiem i Klimatu. Zespołowi

przewodniczy Członek ZWW odpowiedzialny za gospodarkę i innowacje. Do zadań Zespołu należy opiniowanie rekomendacji wypracowanych przez GR oraz WFIS w ramach PPO i przygotowanie stanowiska dla ZWW. Do spotkań i konsultacji w ramach Zespołu mogą zostać zaproszeni przedstawiciele innych departamentów i biur Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz jednostek organizacyjnych Samorządu Województwa Wielkopolskiego.

Inne podmioty opiniodawcze

Regulamin PPO wskazuje, że w przypadku zaistnienia takiej potrzeby, materiał poddawany konsultacjom można skierować również do innych podmiotów, organów, rad.

- **Komisja Gospodarki Sejmiku Województwa Wielkopolskiego**

Komisja Gospodarki Sejmiku Województwa Wielkopolskiego jest jedną z 14 komisji branżowych SWW. W jej skład wchodzi 10 radnych Województwa Wielkopolskiego. Zadaniem Komisji Gospodarki SWW jest pomoc w wykonywaniu zadań Sejmiku w obszarze rozwoju gospodarczego regionu, w tym m.in. różnorodnych form wspierania przedsiębiorczości. Komisja opiniuje kluczowe dokumenty istotne z punktu widzenia dynamiki przemian społeczno-gospodarczych województwa wielkopolskiego, zapoznaje się z informacjami nt. stanu gospodarki regionu oraz działalnością organów opiniotwórczo-doradczych ZWW (WR30, WPW czy WFIS). Przedstawiciele Komisji uczestniczą również w pracach kapituł konkursów branżowych „i-Wielkopolska” oraz „Marka Wielkopolska”.

- **Wojewódzka Rada Rynku Pracy**

Wojewódzka Rada Rynku Pracy (WRRP) jest organem opiniodawczo-doradczym przy Marszałku Województwa Wielkopolskiego w zakresie współdziałania partnerów społecznych ze stroną samorządową, w obszarze regionalnego rynku pracy. Prace WRRP mają realny wpływ na funkcjonowanie wielkopolskiego rynku pracy, wskazując na bieżące i dynamicznie zmieniające się uwarunkowania społeczno-gospodarcze. Rada inspirowała władze województwa wielkopolskiego do podejmowania wskazanych kierunków działań obejmujących m.in. unijną perspektywę finansową 2021-2027, kształcenie prowadzone w rzemiośle oraz kształtowanie regionalnego rynku edukacyjnego poprzez opiniowanie zasadności kształcenia w wielkopolskich szkołach branżowych i zawodowych. Zaangażowanie członków WRRP jest szczególnie istotne dla rozwijania dialogu społecznego, prowadzonego na wielkopolskim rynku pracy pomiędzy organizacjami: zawodowymi, pracodawców, rolniczymi, pozarządowymi i naukowymi, kształtując jednocześnie pozytywny wizerunek województwa wielkopolskiego, w tak ważnej sferze, jaką jest polityka zatrudnienia.

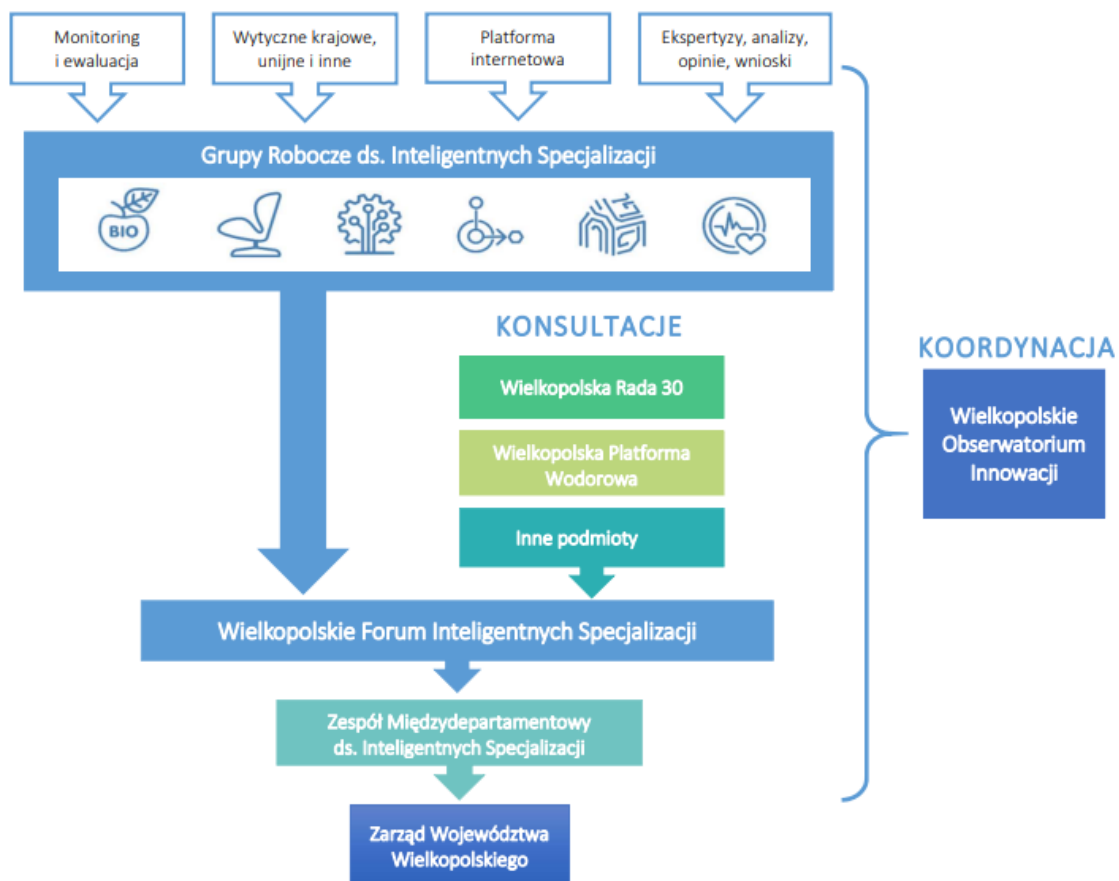
Kluczowy dla efektywnego funkcjonowania systemu zarządzania Strategią oraz zarządzania PPO jest cykliczny przepływ informacji pomiędzy kluczowymi komórkami. Przebieg komunikacji w ramach PPO realizowany jest następująco:

- a) WOI zbiera propozycje wniosków i rekomendacji z monitorowania wdrażania RIS 2030 oraz analiz i raportów dotyczących IS, powstałych podczas spotkań GR i WFIS, opinii i wniosków zamieszczonych na Platformie internetowej, przesłanych e-mailem lub pocztą tradycyjną, a także wytycznych krajowych, unijnych;
- b) WOI dokonuje kategoryzacji ww. propozycji wniosków i rekomendacji oraz przekazuje pod obrady GR; stanowiska, które zostaną zaakceptowane zwykłą większością głosów zostają przekazane za pośrednictwem WOI do WFIS;

- c) WOI przygotowuje materiał dla WFIS, uzupełniając wypracowane propozycje o niezbędne ekspertyzy oraz opinie WR30, WPW i innych podmiotów, których udział jest zasadny;
- d) Członkowie WFIS otrzymują materiał, o którym mowa wyżej, co najmniej 2 tygodnie przed terminem posiedzenia;
- e) WFIS przeprowadza debatę oraz formułuje rekomendacje dla ZWW, akceptując wypracowane stanowisko zwykłą większością głosów;
- f) rekomendacje WFIS po zaopiniowaniu przez Zespół zostają przedstawione ZWW i wprowadzone do realizacji uchwałą;
- g) rekomendacje, które wymagają zmian zapisów RIS 2030, w tym zmiany obszarów IS podlegają procedurze zgodnie z wytycznymi Przewodnika Strategii Badań i Innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS 3) oraz są wprowadzane w drodze uchwały ZWW.

System zarządzania PPO został przedstawiony na poniższej grafice (ryc. 2).

Ryc. 2. System zarządzania RIS 2030

Źródło: Regulamin PPO.

W związku z uruchomieniem programu operacyjnego FEW 2021+ i planowanymi działaniami wzmacniającymi płaszczyznę współpracy biznes-nauka-samorząd-społeczeństwo, zaistniała konieczność przyjęcia dokumentu wykonawczego do RIS 2030, regulującego i uszczegółwiającego zasady prowadzenia PPO w Wielkopolsce. Weryfikowanie i aktualizowanie dokumentów strategicznych w zakresie polityki na rzecz innowacji, w razie potrzeb związanych ze zmianą uwarunkowań społecznych i gospodarczych, jest zgodne z wytycznymi Komisji Europejskiej. W związku z tym, 28 lipca 2023 roku

ZWW przyjął uchwałę nr 6978/2023 w sprawie zatwierdzenia Regulaminu Procesu przedsiębiorczego odkrywania. W Regulaminie dokonano określenia podstawowych ogniw PPO, opisanie roli i zadań członków poszczególnych gremiów oraz wskazania ścieżki komunikacji w ramach PPO.

Na podstawie zapisów ww. Regulaminu PPO, powołano członków do Wielkopolskiego Forum Inteligentnych Specjalizacji poprzez zaktualizowanie dotychczasowego składu oraz powołanie nowych członków. Równocześnie, rozesłano zaproszenia do osób chętnych do prac w Grupach Roboczych. Członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego odpowiedzialny za sprawy gospodarcze w imieniu Marszałka Województwa Wielkopolskiego uroczyste wręczył podczas posiedzenia WFIS w dniu 26 września 2023 r. akty powołania członkom WFIS.

Działalność poszczególnych gremiów tworzących system zarządzania RIS 2030, stanowiących równocześnie ogniwa PPO opisana została w ramach kryterium 4.

3.3. Narzędzia monitorowania i ewaluacji w celu pomiaru realizacji celów strategii

Monitoring i ewaluacja są instrumentem prowadzenia skutecznej polityki innowacyjnej w województwie wielkopolskim. Kluczowym założeniem RIS 2030 jest monitorowanie i weryfikowanie jej zapisów w odniesieniu do wyłonionych inteligentnych specjalizacji, a także do celów strategicznych i operacyjnych. Jest to istotne, ponieważ uwarunkowania społeczne i gospodarcze podlegają nieustannym zmianom; pojawiające się nowe czynniki zewnętrzne należy uwzględnić w ramach planowanych i realizowanych działaniach. W efekcie zaobserwowanych zmian może dokonać się: zmiana priorytetów specjalizacji, zmiana ich znaczenia, a także modyfikacja oraz wyłonienie nowych specjalizacji.

Monitorowanie RIS 2030 odbywa się za pośrednictwem cyklicznych raportów, których celem jest m.in.:

- a) obserwacja i ocena postępów realizacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030 w odniesieniu do celów strategicznych i operacyjnych;
- b) pozyskanie informacji na temat współpracy interesariuszy RIS 2030, w tym formułowanie wniosków dotyczących regionalnej polityki rozwoju inteligentnych specjalizacji w województwie wielkopolskim;
- c) wsparcie merytoryczne decyzji podejmowanych przez ZWW w zakresie zarządzania operacyjnego i strategicznego polityką regionalną;
- d) promowanie w regionie wiedzy na temat procesów gospodarczych opartych o innowacyjność i podnoszenie jakości działań w regionalnym systemie innowacji.

System monitorowania RIS 2030 został opisany w macierzystym dokumencie. Wskazano w nim, że proces monitorowania opierać się będzie na przygotowywanych cyklicznie raportach z realizacji RIS 2030, uwzględniających rozwój inteligentnych specjalizacji na różnych płaszczyznach, uzupełnianych o dodatkowe badania i analizy, zgodnie z zaistniałymi potrzebami analitycznymi (listę badań przedstawiono w opisie kryterium 3.1.). Określona została lista wskaźników służąca ocenie wdrażania RIS 2030 i rozwoju IS. W związku z rozbieżnością między rokiem przyjęcia RIS 2030 (2020), a początkiem nowej perspektywy finansowania unijnego 2021-2027, w RIS 2030 założono, że nastąpi weryfikacja struktury systemu monitorowania oraz listy wskaźników, m.in. ze względu na dostępność danych pozyskiwanych w związku z wdrażaniem programów operacyjnych, jak i innych źródeł danych. Weryfikacja ta została dokonana poprzez współpracę z niezależnym zespołem eksperckim. Na podstawie przeprowadzonych prac i wydanych w tym zakresie rekomendacji, **ZWW przyjął uchwałę**

nr 6473/2023 z dnia 21 kwietnia 2023 r. zmiany systemu monitorowania RIS 2030. Zgodnie z przyjętymi założeniami, monitorowanie realizowane będzie na trzech poziomach:

- Poziom pierwszy: monitorowanie poziomu konkurencyjności Wielkopolski na tle Europy i Polski: odbywa się to poprzez wybrane wskaźniki kontekstowe, które obrazują pozycję regionu w odniesieniu do wybranych obszarów życia społeczno-gospodarczego.
- Poziom drugi: monitorowanie realizacji celów strategicznych i operacyjnych RIS 2030: odbywa się to poprzez analizę działań podejmowanych w regionie przez aktorów systemu innowacji, przede wszystkim przez koordynatora wdrażania RIS 2030, tj. Samorząd Województwa Wielkopolskiego w obszarze poszczególnych celów RIS 2030.
- Poziom trzeci: monitorowanie rozwoju inteligentnych specjalizacji Wielkopolski: następuje to poprzez badanie sytuacji w ramach poszczególnych inteligentnych specjalizacji przy wykorzystaniu wskaźników dedykowanych.

W maju 2023 roku WOI zakończył prace nad przygotowaniem „**Raportu z monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030 za lata 2021 i 2022**”, a więc pierwszego raportu monitorującego nowej Strategii. W pracach nad raportem udział wzięły także inne jednostki UMWW, poprzez dostarczenie informacji na temat działań podejmowanych na rzecz RIS 2030 w 2021 i 2022 roku. Informacje na temat zrealizowanych działań pozyskano także od innych podmiotów ekosystemu innowacji, m.in. przedstawicieli samorządów lokalnych, uczelni, jednostek naukowych, instytucji otoczenia biznesu. W dokumencie sformułowane zostały rekomendacje i wnioski na temat pozycji konkurencyjnej Wielkopolski pod względem innowacyjności, do dyskusji przez uczestników procesu przedsiębiorczego odkrywania. Wyniki raportu w formie najważniejszych wniosków zostały przedstawione w opisie kryterium 1.

Wyniki raportu zostały upublicznione poprzez opublikowane na stronie iw.org.pl⁵, a także przekazane kluczowym gremiom PPO. Dyskusja na temat wyników raportu miała miejsce podczas posiedzenia Międzydepartamentowego Zespołu ds. Inteligentnych Specjalizacji 20 czerwca 2023 r., a także podczas wspólnego posiedzenia GR oraz WFIS 26 września 2023 r.

3.4. Funkcjonowanie współpracy z zainteresowanymi stronami („proces przedsiębiorczego odkrywania”)

Tworzenie regionalnej strategii innowacji dla nowej perspektywy zostało przeprowadzone w sposób oparty na faktach z uwzględnieniem aktualnych wytycznych, projektów i trendów związanych z tworzeniem systemów wsparcia innowacyjności, włączając w to proces przedsiębiorczego odkrywania angażujący szerokie grono regionalnych aktorów innowacji.

Zgodnie z założeniem, proces ma zademonstrować, z czym dany region lub kraj radzi sobie najlepiej w dziedzinie badań, rozwoju i innowacji (B+R+I), zgodnie z założeniem, że to właśnie interesariusze zajmujący się przedsiębiorczością mają najlepszą wiedzę lub mogą najbardziej trafnie ustalić, co jest mocną stroną ich aktywności. Z reguły proces ten odbywa się na drodze prób i błędów oraz eksperymentów z nowymi rodzajami działalności. Poprzez interesariuszy procesu przedsiębiorczego odkrywania rozumie się szeroki wachlarz podmiotów, obejmujący między innymi firmy, wyższe uczelnie, publiczne instytuty badawcze, niezależnych innowatorów – krótko mówiąc, wszystkich tych, którzy

⁵ <http://iw.org.pl/monitorowanie-inteligentnych-specjalizacji-wielkopolski/>

z racji swojej pozycji są w stanie trafnie określić te obszary B+R i innowacji, w których region ma największe szanse na sukces, biorąc pod uwagę obecny potencjał produkcyjny. Również w założeniach systemu monitorowania inteligentnych specjalizacji podkreśla się, że monitoring będzie aktywnie angażował partnerów w rozwoju i realizacji strategii inteligentnych specjalizacji.

Poszczególne gremia wchodzące w skład PPO zostały przedstawione w opisie kryterium 2.

W 2023 roku kontynuowano prace w ramach gremiów PPO w postaci spotkań WFIS, GR, WR30, WPW oraz Międzydepartamentowego Zespołu ds. Inteligentnych Specjalizacji. Wnioski i rekomendacje ze spotkań poszczególnych grup zostały przedstawione poniżej.

Wielkopolskie Forum Inteligentnych Specjalizacji oraz spotkanie przedstawicieli GR

26 września 2023 r. w siedzibie Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu odbyło się Wielkopolskie Forum Inteligentnych Specjalizacji – wspólne spotkanie uczestników wszystkich Grup Roboczych Inteligentnych Specjalizacji oraz osób powołanych do Forum Inteligentnych Specjalizacji. W wydarzeniu wzięło udział prawie 100 osób. W ramach posiedzenia dokonano wręczenia aktów powołania przez Marszałka Województwa na członków Forum Inteligentnych Specjalizacji. Powołane osoby zajmują kierownicze stanowiska w reprezentowanych podmiotach lub mają istotne osiągnięcia i dokonania w danym obszarze specjalizacji lub polityki innowacyjnej. Nowe otwarcie jest związane z uruchomieniem programu FEW 2021+ i planowanymi działaniami wzmacniającymi płaszczyznę współpracy biznes-nauka-samorząd-społeczeństwo. Podczas spotkania przedstawiono wnioski z monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030 w 2021 i 2022 roku. Zaprezentowano wskaźniki pokazujące województwo wielkopolskie na tle pozostałych regionów europejskich, a także podsumowano projekty innowacyjne realizowane w Wielkopolsce oraz działania Samorządu stymulujące rozwój inteligentnych specjalizacji. W drugiej części spotkania przeprowadzono sesję warsztatową pn. „Sztuczna Inteligencja dla Inteligentnych Specjalizacji – SI dla IS”, poprowadzoną przez ekspertów w dziedzinie rozwoju AI w Wielkopolsce. Prelegenci przybliżyli uczestnikom Forum najważniejsze zagadnienia związane z szybko rozwijającą się specjalizacją, mającą wpływ na wiele branż współczesnej gospodarki.

W ramach formularza rejestracyjnego uczestnicy Forum podzielili się opinią/refleksjami na temat aktualnych wyzwań i potrzeb wielkopolskiej gospodarki, wymieniając:

- niską świadomość społeczną dotyczącą powagi naszej obecnej sytuacji dot. zmian klimatycznych i niekorzystnej demografii, niewielką gotowość do zmian, potrzebę promocji pozytywnych postaw;
- niedostatecznie rozwinięte sieci współpracy, nieefektywnie prowadzony dialog na linii nauka-biznes, brak wiedzy o możliwości podjęcia współpracy z jednostkami naukowo-badawczymi, trudności w pozyskaniu rzetelnego partnera biznesowego w zakresie wdrażania innowacji, brak programów mentoringowych dla młodych przedsiębiorców (w szczególności na etapie scale-up) realizowanych przy wsparciu liderów rynku,
- trudność w pozyskaniu rzetelnego partnera biznesowego w zakresie wdrażania innowacji,
- niską przedsiębiorczość i innowacyjność będącą pokłosiem funkcjonującego modelu edukacyjnego,
- zmienność prawa wpływająca na trudności w prowadzeniu działalności gospodarczej,
- brak spójnej strategii rozwoju miasta i regionu.

Drugim zagadnieniem, na temat którego wypowiedzieli się respondenci były potrzeby w zakresie transformacji w stronę zielonej i cyfrowej gospodarki. Respondenci wskazali szereg potrzeb w tym zakresie, które podzielić można na następujące kategorie:

- Rozwiązania cyfrowe: cyberbezpieczeństwo, przetwarzanie danych w chmurze, zastosowanie AI, cyfryzacja procesów i digitalizacja zasobów, potrzeba wykwalifikowanej kadry w zakresie wprowadzania i korzystania z cyfrowych technologii;
- Rozwiązania zeroemisyjne: dostęp do energii OZE, technologie wodorowe, potrzeba tworzenia zielonych start-upów;
- Dostępność technologii: ograniczenie zużycia energii, zastępstwo dla plastiku, szersze wykorzystanie biosurowców w procesach przemysłowych, zagospodarowanie odpadów z procesów produkcyjnych;
- Procesy organizacyjne: przygotowanie i wdrażanie strategii ESG, wdrażanie i obsługa elektronicznych obiegów dokumentacji, automatyzacja procesów, metody liczenia śladu węglowego;
- Infrastruktura: efektywność energetyczna obiektów, dostęp do sieci światłowodowej;;
- Dostęp do funduszy: preferencyjne kredyty dla firm, fundusze dla zielonej gospodarki;
- Dostęp do wiedzy: rozpowszechnianie wiedzy nt. rozwiązań zielonej gospodarki i transformacji przemysłowej, szkolenia, poradniki on-line, dostęp do wiedzy eksperckiej, współpraca z jednostkami naukowymi;
- Wymagania w zakresie współpracy i promocji: standaryzacja wymiany informacji pomiędzy przedsiębiorstwami, promocja osiągnięć wielkopolskich MŚP w regionie i za granicą, tworzenie treści i promocja osiągnięć w skali lokalnej.

Kolejne spotkanie GR odbędzie się w grudniu 2023 r. W ramach spotkania przedstawione zostaną pierwsze wnioski z badania „Analiza działalności wynalazczej w Wielkopolsce”, a także dobre praktyki wielkopolskich firm w zakresie zdobywania patentu na rynku krajowym, europejskim i pozaeuropejskim. Przedstawione zostaną doświadczenia w zakresie obejmowania innowacyjnych rozwiązań ochroną patentową, szczególnie rozwiązania i technologie wypracowywane w jednostkach naukowych, także powstające przy realizacji wspólnych projektów z innymi przedsiębiorcami.

Posiedzenia Wielkopolskiej Platformy Wodorowej

Na 2023 r. zaplanowano 11 comiesięcznych spotkań online poszczególnych Paneli WPW, a także posiedzenie Zgromadzenia Ogólnego, podczas targów H2Poland w maju 2023.

Podczas spotkań uczestnicy Platformy omówili takie tematy jak:

- projekt „100 MW H2”, polegający na budowie 100 elektrolizerów o mocy 1MW do produkcji wodoru,
- wykorzystanie wodoru w transporcie: wykład „Wodorowe silniki spalinowe w transporcie ciężkim” oraz „Wodór w transporcie długodystansowym”,
- dyskusja o uchwalonej nowelizacji ustawy o OZE i jej ewentualnym wpływie na rozwój branży
- wykład „Czy wodór uratuje naszą planetę?”
- wykład „Pompa ciepła czy wodór?”
- wykład „Krytyczne surowce, materiały i technologie – komponenty gospodarki wodorowej”

- technologie magazynowania i oczyszczania wodoru: magazynowanie wodoru w kawernach solnych, zanieczyszczenia gazu magazynowanego w kawernach solnych, wymagania czystości wodoru dla ogniw paliwowych i turbin gazowych, osuszanie wodoru, a także technologie oczyszczania wodoru;
- wykład „Jak Polska prezentuje się w wyścigu o zielony wodór na tle innych krajów w opinii ekspertów oraz publikowanych raportów?”
- Wyzwania procesów dekarbonizacji – wybrane aspekty magazynowania energii, w ramach którego omówiono takie aspekty jak: wydajność poszczególnych etapów konwersji i magazynowania energii ze źródeł OZE, sprawność procesów, wykorzystanie ciepła odpadowego i ich kluczowość z punktu widzenia kosztów inwestycyjnych instalacji do magazynowania oraz całego procesu inwestycyjnego, a także poziom gotowości technologicznej poszczególnych technologii oraz szanse na wprowadzenie do masowego zastosowania;
- wykład pt. „H2GP Poland - Unique Hydrogen education” Václava Bystrianský'ego, Program Directora H2 Grand Prix Series: innowacyjność pomysłu wyścigów małych modeli samochodów napędzanych wodorem, angażującego zespoły uczniów ze szkół z różnych krajów.

Uczestnicy spotkań mieli także szansę zapoznać się z możliwościami jakie oferuje współpraca między jednostkami naukowymi a biznesem w Programie Horyzont Europa; omówiono także wnioski z konsultacji społecznych związanych z zakresem i najważniejszymi założeniami SRWH2 2030. Podczas spotkań prezentowane były również wykłady poszczególnych przedsiębiorstw funkcjonujących w branży wodorowej, m.in. firmy Impact Clean Power Technology S.A. nt. systemów wytwarzania i magazynowania energii z wodoru, a także firmy 2G Energy AG w zakresie dostępnych produktów, potencjału produkcyjnego, działań innowacyjnych oraz technologii wytwarzania wodoru.

Podczas wspólnego posiedzenia wszystkich Paneli w ramach Środkowoeuropejskiego Forum Technologii Wodorowych H2POLAND w maju 2023 roku dokonano podsumowania dotychczasowej działalności i prac poszczególnych Paneli WPW.

Działalność Wielkopolskiej Rady Trzydziestu

21 czerwca 2023 roku miało miejsce posiedzenie plenarne WR30, drugie planowane jest na koniec roku, natomiast w trybie online prowadzone były cykliczne konsultacje z członkami prezydium WR30. Podczas tegorocznego spotkania zaprezentowano cele i misję Wielkopolskiego Funduszu Rozwoju oraz oferowane instrumenty wsparcia finansowego dla sektora MŚP. Poprowadzono również debatę nt. działań podejmowanych przez podmioty zrzeszone w organizacjach reprezentowanych w Radzie na rzecz bieżącej i przyszłej współpracy z partnerami ukraińskimi. Przeprowadzona debata stanowiła kontynuację wymiany poglądów, które zawarte zostały we wcześniejszym stanowisku WR30 w sprawie możliwości współpracy gospodarczej między małymi oraz średnimi firmami Ukrainy i Polski, które przyjęte zostało przez Radę w marcu 2023 r. Zwrócono uwagę na celowość zagospodarowania potencjału pracowników ukraińskich przez firmy polskie, obawy producentów na rynku lokalnym, przygotowanie do przyszłych inwestycji i działań gospodarczych na rynku ukraińskim oraz przystosowanie do przyszłych wyzwań gospodarczych po zakończeniu działań wojennych na terenie Ukrainy. W efekcie prowadzonych prac WR30 przyjęła stanowisko w sprawie współpracy gospodarczej między małymi i średnimi firmami Ukrainy i Polski. W dniach 5-7 września 2023 r. przedstawiciele WR30 wzięli udział w obradach XXXII Forum Ekonomicznego w Karpaczu. Na drugim posiedzeniu plenarnym WR 30 planowane jest podsumowanie działalności w 2023 roku oraz przyjęcie programu działalności na 2024 r.

Posiedzenie Międzydepartamentowego Zespołu ds. Inteligentnych Specjalizacji

20 czerwca 2023 r. miało miejsce posiedzenie Zespołu Międzydepartamentowego ds. Inteligentnych Specjalizacji. Przedmiotem spotkania było przedstawienie wniosków z „Raportu z monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030 za lata 2021 i 2022”. Zaprezentowano najważniejsze kwestie wynikające z raportu, wskazując na pozycję konkurencyjną Wielkopolski w kraju i Europie, a także trendy rozwojowe, charakterystyczne dla całej gospodarki regionu, jak i dla każdej z sześciu inteligentnych specjalizacji. Prezentacja przeplatała się z dyskusją pomiędzy uczestnikami spotkania na temat realizacji projektów o charakterze innowacyjnym, które będą miały odzwierciedlenie we wskaźnikach związanych z działalnością wynalazczą, rosnącą ilością patentów, czy publikacji naukowych. Poruszono także kwestie potrzeb rozwojowych w obszarze edukacji, włączenia społecznego czy środowiska oraz możliwości wykorzystania istniejących potencjałów dla realizacji przyszłych projektów.

Wyjazdowe posiedzenie Komisji Gospodarki Sejmiku Województwa Wielkopolskiego

15 września 2023 r. radni z Komisji Gospodarki Sejmiku Województwa Wielkopolskiego odwiedzili poznańską firmę ENforce Medical Technologies, odpowiadającą za stworzenie pierwszej polskiej bionicznej protezy stopy. Jest to przykład innowacyjnego rozwiązania odpowiadającego na potrzeby społeczne. Przedstawiciel firmy opowiedział o efekcie 40 000 godzin pracy w laboratorium oraz o wieloetapowym procesie tworzenia protezy, której części wytwarzane są w całości w Poznaniu. Firma współpracuje ze Szpitalem Ortopedyczno-Rehabilitacyjnym imienia Wiktora Degi w Poznaniu, dzięki czemu pacjenci po amputacji mogą skorzystać z innowacyjnego produktu w ramach NFZ. Firma przedstawiła także pomysł na rozwiązanie zakładające stworzenie wojewódzkiego, a następnie ogólnopolskiego programu kompleksowej pomocy osobom po amputacji kończyny dolnej, opierającego się na współpracy szpitali, PFRON oraz samorządów lokalnych i regionalnych.

3.5. Działania mające na celu poprawę krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji, w stosownych przypadkach

DZIAŁANIA NA SZCZEBLU ADMINISTRACYJNYM EUROPA-KRAJ-REGION

Działania podejmowane przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego w zakresie poprawy regionalnych systemów innowacji są procesem ciągłym. Samorząd podejmuje szereg inicjatyw, których celem jest nie tylko wzmocnienie regionalnego systemu wspierania innowacji, co zakłada RIS 2030, ale także integrowanie i zachęcanie do współpracy aktorów tego systemu, aby podnosić efektywność realizowanych działań. W tym celu pozostają w stałym dialogu z przedstawicielami administracji centralnej oraz samorządów regionalnych. Jedną z form spotkań są cykliczne posiedzenia Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji, zrzeszające przedstawicieli komórek odpowiedzialnych za PPO w poszczególnych regionach, a także posiedzenia Grupy Konsultacyjnej ds. Krajowych Inteligentnych Specjalizacji. W 2023 r. przedstawiciele WOI zorganizowali jedno ze spotkań w Poznaniu, a także wzięli udział w spotkaniu w Gdańsku i Wrocławiu.

Regionalne Forum Inteligentnych Specjalizacji w Poznaniu

W dniach 17-18 kwietnia 2023 r. odbyło się cykliczne spotkanie Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji. Gospodarzem spotkania był Departament Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele komórek

odpowiedzialnych za wdrażanie strategii inteligentnych specjalizacji z poszczególnych województw, a także przedstawiciele Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej oraz Ministerstwa Rozwoju i Technologii. W formie zdalnej połączono się także z przedstawicielami wybranych Dyrekcji Generalnych Komisji Europejskiej. Tematem przewodnim spotkania była wymiana doświadczeń regionów w zakresie prowadzenia procesu przedsiębiorczego odkrywania. Przedstawiciele województwa łódzkiego, warmińsko-mazurskiego i wielkopolskiego zaprezentowali dobre praktyki i narzędzia wykorzystywane w tym celu w swoich regionach. Poruszono także kwestie związane z funkcjonowaniem nowego systemu akredytacji ośrodków innowacji oraz poziomu zaangażowania samorządów regionalnych w ramach tego procesu. Spotkanie poświęcone zostało również tematyce monitorowania inteligentnych specjalizacji w odniesieniu do warunku podstawowego Celu Polityki 1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa, a także nowym instrumentom wsparcia zielonej i cyfrowej transformacji gospodarki w ramach Europejskiej Agendy Innowacji, w szczególności skupiając się na inicjatywie jaką są Regionalne Doliny Innowacji. Omówiono również założenia europejskiej polityki klastrowej i możliwości wspierania transgranicznej współpracy klastrów.

Regionalne Forum Inteligentnych Specjalizacji we Wrocławiu

W dniach 20-22 września 2023 roku we Wrocławiu odbyło się kolejne posiedzenie Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji. Uczestnikami spotkań w ramach forum byli przedstawiciele wszystkich regionów, Ministerstwa Rozwoju i Technologii oraz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej. Forum było nie tylko okazją do wymiany wiedzy i doświadczeń, ale także do budowania współpracy i kształtowania przyszłości innowacyjności w Polsce. Uczestnicy spotkania kontynuowali dyskusję nt. monitorowania warunku podstawowego CP1 i wypracowali wspólne podejście dotyczące przedstawiania informacji nt. spełniania warunku. Trzy województwa, dolnośląskie, małopolskie i mazowieckie, przedstawiły plany w zakresie innowacyjnych projektów i inicjatyw w zakresie PPO. Przedstawiciele strony rządowej omówili inicjatywy wspierające innowacyjność na szczeblu centralnym w perspektywie 2021-2027, szczególnie w kontekście współpracy z regionami. W ramach spotkania odbyła się także wizyta studyjna w polskim instytucie naukowo-badawczym Sieci Badawczej Łukasiewicz – PORT Polskim Ośrodku Rozwoju Technologii, który rozwija nowe technologie na potrzeby przemysłu.

Grupa Konsultacyjna ds. Krajowej Inteligentnych Specjalizacji

W dniach 28-29 września 2023 roku w Gdańsku odbyło się 13. posiedzenie Grupy Konsultacyjnej ds. Krajowej Inteligentnej Specjalizacji. W wydarzeniu uczestniczyli przedstawiciele wszystkich regionów, Krajowych Inteligentnych Specjalizacji, Ministerstwa Rozwoju i Technologii, Polskiego Funduszu Rozwoju (PFR), Głównego Instytutu Górnicztwa, Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach, Uniwersytetu Warszawskiego oraz Ministerstwa Cyfryzacji.

Pierwszy dzień spotkania został poświęcony tematyce potencjału technologicznego w kontekście kluczowych obszarów specjalizacji. Przedstawione zostały kluczowe technologie przyszłości, strategiczne obszary badań i tematyka projektów B+R. Przedstawiciel PFR przedstawił w jaki sposób są wspierane inwestycje w technologie w strategicznych branżach. Omówiono również aktywność patentową w obszarach krajowych inteligentnych specjalizacji, po czym nastąpiło przedstawienie podsumowania z monitoringu i aktualizacji krajowych inteligentnych specjalizacji. Na zakończenie rozważań odnośnie perspektyw dla rozwoju innowacyjności w Polsce, odbyła się dyskusja panelowa na temat funkcjonowania polskich inteligentnych specjalizacji w międzynarodowych łańcuchach wartości.

Drugi dzień spotkania poświęcony został zagadnieniom zielonej transformacji oraz transformacji cyfrowej. Omówione zostały szanse i wyzwania ekoprojektowania oraz zaprezentowano jak działają programy wsparcia technologii środowiskowych. Druga część spotkania była poświęcona zagadnieniom nowych technologii w polskiej polityce kosmicznej, etyce i standaryzacji w zastosowaniu sztucznej inteligencji oraz trendom rynkowym w rozwoju robotyzacji.

Prace w zespołach i grupach roboczych na poziomie krajowym

Przedstawiciele UMWW uczestniczą w pracach licznych gremiów zajmujących się polityką wspólnotową, krajową i regionalną, w tym tematyką rozwoju gospodarczego oraz trendów rozwojowych. W 2023 r. uczestniczono w pracach następujących gremiów:

- Zespół ds. Badań i Analiz Rynku Pracy przy Konwencie Dyrektorów WUP: współpraca pomiędzy wojewódzkimi urzędami pracy oraz wspieranie rozwoju społeczno-gospodarczego województw, wymiana wiedzy i doświadczeń oraz ujednoczenie metodologii realizowanych badań z zakresu rynku pracy;
- Komitet Konsultacyjny ds. Projektów Transnarodowych i Międzyregionalnych Interreg 2021-2027: prace nad polskim stanowiskiem w zakresie dokumentów strategicznych i wdrożeniowych programów oraz oceny wniosków o dofinansowanie;
- Grupa dot. prac nad Koncepcją Rozwoju Kraju 2050: udział w ramach projektu Operacjonalizacja Systemu Zarządzania Rozwojem Polski, doskonalenie i wprowadzenie innowacyjnych i skutecznych rozwiązań do systemu społeczno-gospodarczego i przestrzennego w ramach długookresowego programowania polityki rozwoju;
- Zespół Ekspertki ds. Europejskiej i Krajowej Polityki Strukturalnej przy Konwencie Marszałków Województw RP: opiniowanie programów, dokumentów związanych z polityką spójności;
- Grupa ds. edukacji i uczenia się przez całe życie, koordynowana przez MFiPR; dotyczy środków z polityki spójności;
- Grupa robocza ds. Pomocy Publicznej przy MFiPR;
- Grupa robocza ds. nowego systemu akredytacji indywidualnej Ośrodków Innowacji powołanej przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii;
- Zespół Ekspertki ds. Europejskiej i Krajowej Polityki Strukturalnej przy Konwencie Marszałków Województw RP, w ramach którego opiniuje się dokumenty związane z polityką spójności np. Kryteria w FENG, zasady DNSH;
- Transportowe Obserwatorium Badawcze: sieć wymiany wiedzy, m.in. w zakresie zrównoważonego zielonego transportu;
- Krajowe Obserwatorium Terytorialne: dyskusja nad wyzwaniami i trendami rozwojowymi;
- Udział w roli partnera w dwóch edycjach projektu Centrum Wsparcia Doradczego służącego skutecznemu kreowaniu polityki rozwoju jednostek samorządu terytorialnego.

Instrumenty wsparcia infrastruktury badawczo-rozwojowej

SWW, pełniąc rolę IZ FEW 2021+, w 2023 r. przygotował opracowanie „Zasady identyfikacji przedsięwzięć z zakresu infrastruktury badawczej w ramach programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027 Priorytet 1. FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA WIELKOPOLSKIEJ GOSPODARKI Cel szczegółowy: Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii”. Opracowanie to wyznacza zasady wsparcia infrastruktury B+R dla

jednostek naukowych i uczelni w ramach regionalnego programu operacyjnego. Dokument jest na etapie konsultacji.

DZIAŁANIA W OBSZARZE INNOWACJI SPOŁECZNYCH

Polityka społeczna jest istotnym obszarem w ramach których realizowane prace nad tworzeniem i wdrażaniem rozwiązań innowacyjnych. Rozwiązania te dedykowane są w szczególności grupom wykluczonym z uwagi na wiek, niepełnosprawność, stan zdrowia czy sytuację życiową. Jednostką realizującą szerokie działania w tym zakresie jest Regionalne Obserwatorium Terytorialne. W 2023 r. odpowiadało za organizację szeregu wydarzeń upowszechniających innowacje społeczne, warsztatów oraz wizyt studyjnych w ramach wybranych zagadnień innowacji społecznych, a także prowadzenie projektów tj. Akademia Innowacji Społecznych.

Organizacja wydarzeń upowszechniających innowacje społeczne

- Forum Zmian Społecznych – cykliczne wydarzenie, które odbywa się co roku, w ramach którego podejmowana jest tematyka związana z wybraną kwestią społeczną. W 2023 r. Forum odbyło się pn. rodzicielstwo i seksualność osób z niepełnosprawnością intelektualną. W ramach wydarzenia odbyła się prezentacja pięciu innowacji społecznych, które mogą stać się narzędziami pracy m.in. dla asystentów rodziny, pracowników socjalnych, terapeutów. Wydarzenie współorganizowane z Wydziałem Studiów Edukacyjnych Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
- Organizacja trzech seminariów upowszechniających innowacje społeczne, których celem jest prezentacja innowacyjnych rozwiązań, które mogą stać się narzędziami pracy różnorodnych specjalistów (m.in. terapeutów, pracowników socjalnych, asystentów osób z niepełnosprawnością czy asystentów rodziny). Seminaria dotyczyły tematyki: innowacji społecznych w edukacji, innowacji społecznych dla seniorów, innowacji społ. dla osób chorujących onkologicznie. W ramach seminarium odbywają się prelekcje dot. wybranych rozwiązań oraz warsztaty z wykorzystania innowacyjnych narzędzi.

Warsztaty z zakresu wybranych zagadnień innowacji społecznych

Uczestnikami warsztatów są użytkownicy innowacji społecznych, pracownicy instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych tj. pracownicy socjalni, terapeuci, asystenci rodziny, nauczyciele. W 2023 r. zorganizowano następujące warsztaty:

- „MOST Generacyjny w Socjosieci” – gra generacyjna opierająca się na łączeniu pokoleń (młodoży i seniorów) mająca na celu budowanie więzi i wzmacniających relacje poprzez pisanie listów w warsztaty oparte na pasjoterapii⁶;
- „Pełny Koszyk” – gra planszowa dla osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim i umiarkowanym. Celem gry jest wypracowanie umiejętności związanych z robieniem zakupów. Warsztat dla terapeutów zajęciowych, pedagogów specjalnych, asystentów osób z niepełnosprawnościami;
- „Matematyka 3 i ¼” – program nauki matematyki dla osób w spektrum autyzmu, z wydłużonym czasem nauczania w klasie III. – warsztat realizowany przy współpracy Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Koninie (CDN);

⁶ Pasjoterapia – termin stworzony na potrzeby gry, oznacza pozytywne oddziaływania jednej ze stron (pasjoterapeuty) na drugą (odbiorcę) przy wykorzystaniu kierunkowych zainteresowań współgraczy w celach socjoterapeutycznych.

- „Autyzm relacyjnie” – program terapeutyczny dedykowany uczniom w spektrum autyzmu, którzy realizują program edukacyjny w trybie indywidualnym. Warsztat realizowany przy współpracy CDN w Koninie;
- „Niebiesko-niebiescy” – szereg narzędzi wspierających kontakty między osobami ze spektrum autyzmu, ich rodzicami i opiekunami, a funkcjonariuszami policji i samą instytucją - warsztat realizowany przy współpracy Fundacji Fiona, dla naczelników, funkcjonariuszy wielkopolskiej Policji.

Akademia Innowacji Społecznych

Akademia Innowacji Społecznych to forma szkoleń przygotowująca jej uczestników do wdrażania innowacji społecznej wśród użytkowników (np. osób z niepełnosprawnościami). Szkolenia odbywają się w trzech modułach: teoretycznym, metodyki pracy warsztatowej oraz praktycznym. W roku 2023 realizowano 3 cykle szkoleniowe dotyczące innowacji:

- Klub Świadomej Młodzieży – model funkcjonowania klubu, którego celem jest działalność samorządnicza młodzieży w spektrum autyzmu;
- Dbam o dobro dziecka seksualność jest ważna – program edukacyjno-profilaktyczny dla koordynatorów pieczy zastępczej dot. podstawowych zagadnień seksuologicznych, w tym z zakresu profilaktyki i aspektów prawnych, a także informacje organizacyjne;
- Rodzicielstwo i Niepełnosprawność – zestaw narzędzi wspierających osoby dorosłe z niepełnosprawnością intelektualną w pełnieniu funkcji rodzicielskiej. Innowacja dedykowana pracownikom socjalnym oraz asystentom rodziny.

Wizyty studyjne prezentujące innowacyjne rozwiązania społeczne

Kontynuacją tematyki podjętej na Forum Zmian Społecznych była organizacja wizyty studyjnej dla specjalistów pracujących z osobami z niepełnosprawnością intelektualną oraz wychowankami pieczy zastępczej. Wizyta odbyła się w organizacjach i instytucjach działających na terenie Gdańska i Gdyni, realizujących innowacyjne projekty – Fundacja Dom Marzeń, Caffè Aktywni, So Stay Hotel, Gdyńska Fundacja Innowacji Społecznych, Laboratorium Innowacji Społecznych. Drugą wizytą studyjną zorganizowaną przez ROPS w 2023 r. było spotkanie w Osadzie Janaszkowo dla asystentów rodziny i asystentów osób z niepełnosprawnościami. Celem wizyty było poznanie szczegółów działania Fundacji im. Doktora Piotra Janaszka Podaj Dalej oraz innowacji realizowanych przez organizację.

Wydarzenia w zakresie organizacji systemu innowacji społecznych

Przedstawiciele ROPS reprezentowali Wielkopolskę na wydarzeniach dotyczących innowacji społecznych, organizowanych przez Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej z innych województw – małopolskie, zachodniopomorskie, a także przez Katalizator Innowacji Społecznych, pełniący funkcję metainkubatora, działający na rzecz wsparcia pracy organizacji i instytucji w szeroko rozumianym ekosystemie innowacji społecznych.

DZIAŁANIA W OBSZARZE EDUKACJI I RYNKU PRACY

Partnerstwo na Rzecz Rozwoju Wielkopolskiego Rynku Pracy

Partnerstwo powstało w 2012 roku jako platforma dialogu i współdziałania instytucji działających w obszarze rynku pracy w regionie, obejmując takie podmioty jak starostwa powiatowe, organizacje pracodawców i pracowników, uczelnie wyższe, centra kształcenia zawodowego, centra doradztwa

zawodowego, izby rzemieślniczy i związki zawodowe. Platforma służy tworzeniu warunków do realizacji międzysektorowych inicjatyw i wspólnych projektów. Partnerstwo odpowiada także na potrzebę budowania spójności pomiędzy przygotowaniem zawodowym a zapotrzebowaniem rynku pracy oraz wzmacnia i rozwija system usług poradnictwa zawodowego świadczonych przez urzędy pracy na poziomie kształcenia zawodowego w Wielkopolsce. W 2023 roku w ramach Partnerstwa zorganizowano konferencję pt.: „Umieć czy nie umieć.? Nowe umiejętności – nowe możliwości?”. Inspiracją do wyboru tematu konferencji było ogłoszenie roku 2023 Europejskim Rokiem Umiejętności. Spotkanie zostało poświęcone aktualnym i przyszłym potrzebom pracodawców i pracowników w obszarze kompetencji, ze szczególnym uwzględnieniem roli umiejętności cyfrowych.

Wielkopolska Sieć Edukacyjno-Gospodarcza

W ramach projektu „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska”, realizowanego do lipca 2023 r. jednostki samorządu terytorialnego, pracodawcy i poszczególne szkoły uczestniczący w projekcie miały okazję współtworzyć rozwijaną w województwie Wielkopolską Sieć Edukacyjno-Gospodarczą (WSEG). Celem tego regionalnego przedsięwzięcia jest trwała odbudowa systemu kształcenia zawodowego w Wielkopolsce oraz rozszerzanie i umacnianie relacji pomiędzy szkołami i pracodawcami poprzez m.in. włączanie pracodawców w proces doradzania uczniom odnośnie do kierunków rozwoju zawodowego, trafniejsze dopasowanie ofert staży do umiejętności i kompetencji uczniów przy wykorzystaniu Systemu Zawodowcy czy wsparcie szkół i pracodawców w procesie komunikacji z lokalnymi instytucjami rynku pracy. Rozwój WSEG oraz platformy system.zawodowcy.org wpisany jest w działania kolejnej edycji projektu realizowanego w ramach FEW na lata 2021-2027 pt. „Czas zawodowców dla Wielkopolski”.

XXVII Targi Edukacyjne

W marcu 2023 r. na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyły się XXVII Targi Edukacyjne. Motywem przewodnim edycji w 2023 r. było hasło „Wielkopolski pociąg do edukacji”, który metaforycznie otwiera obszary dotyczące szkolnictwa. Targi Edukacyjne to największe w Wielkopolsce wydarzenie dedykowane edukacji, które co roku przyciąga uczniów, dyrektorów szkół, pracowników bibliotek oraz przedstawicieli placówek oświatowych. Wydarzenie to stanowi okazję do zapoznania się z ofertą edukacyjną, wymiany doświadczeń, zdobycia nowych kontaktów oraz zwiększenia swoich kwalifikacji zawodowych w zakresie nauczania. Na specjalnie zaaranżowanej przestrzeni – tzw. „alei zawodów” zaprezentowana została oferta edukacyjna Wielkopolskich Samorządowych Centrów Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Odbywały się również bezpłatne konsultacje z profesjonalnymi doradcami zawodowymi, w tym diagnoza predyspozycji zawodowych, w ramach współpracy z Wielkopolskimi Centrami Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego.

Międzynarodowa współpraca w zakresie wymiany uczniowskiej

Dla podnoszenia wiedzy i kompetencji uczniów szkół podstawowych, Departament Edukacji i Nauki za pośrednictwem jednostek nadzorowanych (ODN w Poznaniu i Kaliszu, CWRKZiU w Pile, Lesznie, Koninie, Kaliszu, Poznaniu) realizuje działania na rzecz mobilności uczniów z wielkopolskich szkół ponadpodstawowych w ramach programu ERASMUS+ lub POWER. Dzięki zagranicznym wyjazdom i stażom m.in. do Portugalii, Hiszpanii, Włoch, uczniowie zdobywają nowe kwalifikacje, wzbogacają swoje doświadczenie i zapoznają się ze standardami pracy w zagranicznych przedsiębiorstwach.

DZIAŁANIA NA LINII NAUKA-BIZNES

Podnoszenie wiedzy na temat dobrych praktyk w zakresie współpracy na linii nauka-biznes odbywa się także poprzez organizację i udział w licznych wydarzeniach na szczeblu regionalnym, krajowym i europejskim. Spotkania takie dają możliwość zapoznania się z systemami wspierania badań i innowacji w innych regionach, analizą tzw. „success stories” oraz dyskusją na temat trudności jakie napotyka się w zakresie organizowania systemu wsparcia dla rozwoju sieci B+R. Wiedza pozyskana w ramach tych działań pozwala na lepsze dopasowania instrumentów wsparcia dla wielkopolskich podmiotów.

XXXII Forum Ekonomicznym w Karpaczu

W dniach 5-7 września 2023 r. członkowie Wielkopolskiej Rady Trzydziestu, wraz z przedstawicielami Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz Wielkopolskiej Platformy Wodorowej, uczestniczyli w XXXII Forum Ekonomicznym w Karpaczu. Reprezentacja regionu wzięła udział w sesjach plenarnych oraz panelach dyskusyjnych. Forum zorganizowane zostało pod hasłem przewodnim „Nowe wartości Starego Kontynentu – Europa u progu zmian”. Główny partnerem wydarzenia było województwo dolnośląskie. W trakcie Forum zaprezentowany został m.in. doroczny Raport Szkoły Głównej Handlowej w Warszawie i Forum Ekonomicznego 2023, w którym przedstawione zostały kluczowe problemy i wyzwania stojące przez gospodarkami państw Europy Środkowo-wschodniej. Jednym z panelistów dyskusji okrągłego stołu „EURO 7, Zielona Energia, zależności motoryzacji i energetyki” oraz debaty „Doliny wodorowe – trampolina do ogólnopolskiej gospodarki wodorowej” był przedstawiciel ZWW.

Innovatorium Łukasiewicza

20 czerwca 2023 r. w Poznań Congress Center, na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich odbyła się III edycja Innovatorium Łukasiewicza, zrzeszająca przedstawicieli przedsiębiorstw, uczelni i administracji publicznej. W spotykaniu udział wzięli również przedstawiciele WOI. W ramach sesji generalnej przyznano Ignace - nagrody Łukasiewicza, w kategoriach: mecenas, partner naukowy, partner biznesowy oraz wdrożenie. Wystąpienia i dyskusje odbywały się na czterech scenach MTP i były okazją do wymiany poglądów i dyskusji na temat aktualnych trendów rozwojowych. Tematem przewodnim było omówienie najważniejszych kwestii związanych z rozwojem firm i potencjałem B+R nauki i biznesu, finansowaniem innowacji i modeli prowadzenia działań B+R, a także rozwojem takich dziedzin jak mikroelektronika, nowe technologie energetyczne, zielona transformacja oraz transport. Zaprezentowano również innowacje opracowane przez naukowców dla biznesu.

Międzynarodowe spotkanie „Rethinking local policies – Spaces for innovation”

Przedstawiciele WOI mieli okazję poznania społeczności zrzeszonej w Interreg Europe i uczestniczenia w czerwcu 2023 r. w Gandawie w międzynarodowym spotkaniu pn. „Rethinking local policies – Spaces for innovation”. W wydarzeniu wzięło udział ponad 170 uczestników i ponad 20 prelegentów. W ciągu dwóch dni zajmowano się tematyką zrównoważonego rozwoju w lokalnym wymiarze. Równolegle odbywały się cztery warsztaty poświęcone innowacji, przedsiębiorczości, budowie nowoczesnych zielonych dzielnic oraz przywracaniu miastu natury. Wartością dodaną wynikającą z uczestnictwa w wydarzeniu było zdobycie wiedzy i doświadczenia na temat działań prowadzonych przez społeczność Interreg Europa.

Gandawa zainspirowała sposobem realizacji misji, jaką jest podniesienie jakości życia lokalnych mieszkańców, gdzie samorząd miejski „ewoluuje w kierunku rządu, który w konstruktywny sposób współpracuje, dociera do podmiotów społecznych i mieszkańców i wchodzi z nimi w interakcję”.

Administracje lokalne mają do odegrania zasadniczą rolę w zapewnianiu fizycznej przestrzeni dla innowacji, a także przestrzeni politycznej w formie programów wsparcia w celu pobudzenia przedsiębiorczości. Zaprezentowane „FabLab” i „Makerspaces” to elastyczne narzędzia, które mogą reagować na wiele wyzwań i mieć różne cele m.in.: promowanie edukacji STEAM, przedsiębiorczości, współpracy uczelni z przemysłem, badań stosowanych lub podnoszenia kwalifikacji lub przekwalifikowywania. Ponadto, mogą wspierać lokalny ekosystem innowacji, zapewniając MŚP przestrzeń do prototypowania, lub mogą mieć misję polegającą na sprostaniu lokalnym wyzwaniom społecznym. Tego typu narzędzia doskonale nadają się również do wykorzystania innowacyjnych pomysłów młodych ludzi, ponieważ zapewniają przestrzeń dla kreatywności. Przykładem tego jest DeKrook Ghent, w którym odbyła się wizyta studyjna – miejsce, w którym mieści się miejska biblioteka publiczna, laboratoria i biura Uniwersytetu w Gandawie oraz centrum badawcze w zakresie nanoelektroniki i technologii cyfrowej.

Ważna nauka, jakie wysuwa się z podejmowanych działań pokazuje, że udane przestrzenie dla twórców wymagają poczucia zaangażowania i współwłasności ze strony społeczności. Od początku powinni być zaangażowani zarówno twórcy i społeczności, dla których przeznaczona jest dana przestrzeń. Ponadto, przed dokonaniem inwestycji ważne jest wysłuchanie grupy docelowej w zakresie potrzebnego jej rodzaju lokalu i wyposażenia.

Spotkania z przedstawicielami sektora nauki i sektora biznesu w sprawie możliwości współpracy

Przedstawiciele UMWW uczestniczą w spotkaniach z przedstawicielami uczelni, jednostek naukowych i przedsiębiorstw na rzecz możliwości realizacji współpracy w ramach PPO. W lipcu 2023 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielem innowacyjnego biznesu reprezentowanego przez firmę VEOLIA ECOZEC, należącej do Grupy Veolia i nawiązanie współpracy poprzez zaproszenie przedstawicieli firmy do udziału w pracach GR oraz WFIS. Zapoznano się z innowacyjnymi projektami firmy dotyczącymi zagospodarowywanie odpadów poprzemysłowych, rolnictwa, sektora drogowego i budowlanego.

W sierpniu 2023 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielkami spółki celowej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu i zaproszenie do współpracy i zaangażowania w prace PPO. Uczestnicy spotkania zapoznali się z zasadami funkcjonowania spółki, powołanej do realizacji komercjalizacji pośredniej, tj. tworzenia spółek pracowniczych typu spin-off.

W sierpniu 2023 r. odbyło się także spotkanie z przedstawicielem Poznańskiego Parku Naukowo-Technologicznego w sprawie możliwości współpracy przy projektach dedykowanym uczniom oraz angażujących przedstawicieli nauki, w ramach wystawy naukowo-poznawczej na Międzynarodowych Targach Poznańskich. Podczas spotkania dyskutowano o pozytywnych efektach, jakie przynosi współpraca międzynarodowa pomiędzy jednostkami naukowo-badawczymi oraz o realizacji wspólnych projektów badawczych przy bezpośrednim zaangażowaniu doktorantów.

Popularyzacja wiedzy nt. Programu Horyzont Europa

W celu zachęcenia wielkopolskich podmiotów do udziału w naborach Programu Horyzont Europa, poszczególne jednostki UMWW prowadzą działalność informacyjną i popularyzującą wiedzę na temat celów programu. Biuro Informacyjne WW w Brukseli prowadzi bieżącą współpracę z Horyzontalnym

Punktem Kontaktowym Programów Badawczych UE w celu łączenia partnerów z Wielkopolski z partnerami z innych regionów w ramach projektów międzynarodowych, a także informowania podmiotów o polityce badawczo-innowacyjnej UE i programach badawczych UE. Uczestniczy także w regularnych spotkaniach organizowanych przez biuro NCBR w Brukseli na temat nowości w programie Horyzont Europa. W czerwcu 2023 r. zorganizowano webinar pt.: „Jak strategicznie wykorzystać potencjał naukowy jednostki z pakietem Widening Horyzontu Europa?”. Spotkanie adresowane do uczelni, jednostek naukowych i przedsiębiorstw z Wielkopolski innych województw.

PROMOCJA ROZWIĄZAŃ INNOWACYJNYCH

Konkurs o Nagrodę Marszałka „i-Wielkopolska Innowacyjni dla Wielkopolski”

Konkurs o Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego „i-Wielkopolska – Innowacyjni dla Wielkopolski” organizowany jest od 2007 roku. Konkurs przyczynia się do wsparcia przedsięwzięć z obszaru innowacji i gospodarki 4.0. Prezentowane w Konkursie rozwiązania powinny stanowić konkurencyjną ofertę, która jest w stanie sprostać wyzwaniom rynku i coraz bardziej zindywidualizowanym oczekiwaniom klientów.

Ideą przyświecającą Konkursowi „i-Wielkopolska – Innowacyjni dla Wielkopolski” jest przekonanie, że kluczem do rozwoju regionalnej gospodarki jest promowanie produktów innowacyjnych i ich twórców oraz pomoc we wdrażaniu innowacyjnych rozwiązań. Istotne jest zwiększenie obecności wielkopolskich przedsiębiorców na rynkach światowych oraz mobilizacja świata nauki i ich współpracy z podmiotami gospodarczymi. W Konkursie nagradzane są produkty/usługi/technologie w dwóch kategoriach - obejmującej innowacyjne rozwiązania w ramach sześciu inteligentnych specjalizacji województwa, a także działań opartych na zastosowaniu wodoru. Grupę docelową Konkursu stanowią podmioty gospodarcze mające siedzibę w Województwie Wielkopolskim. Nagradzane są nowatorskie rozwiązania które zostały wdrożone - w przypadku kategorii H2 Wielkopolska - służące budowie społeczeństwa wodorowego. W 2023 roku nastąpiło rozstrzygnięcie edycji 2022 (laureaci: JMP Medical Sp. z o. o. oraz Graphen Sp. z o. o.), a także ogłoszenie edycji 2023.

Konkurs o Nagrodę Marszałka pn. „Wielkopolska dla Planety 2030”

Departament Gospodarki prowadził prace przygotowawcze do uruchomienia konkursu „Wielkopolska dla Planety 2030”. Konkurs zastąpi dotychczasową inicjatywę „i-Wielkopolska”. Celem konkursu jest promocja wielkopolskiego wkładu w osiągnięcie Celów Zrównoważonego Rozwoju SDG, a w szczególności rozwiązań proklimatycznych w sferze nauki i biznesu. Nagroda przyznawana będzie w dwóch kategoriach: „Nauka” dla doktorantów i młodych doktorów prezentujących pracę doktorską w tematyce zgodnej z RIS 2030 i Celami Zrównoważonego Rozwoju oraz „Biznes” dla przedsiębiorstwa prezentującego produkt lub usługę zgodną z Inteligentnymi Specjalizacjami i Celami Zrównoważonego Rozwoju. Rozstrzygnięcie pierwszej edycji konkursu planowane jest na 2024 rok.

European Rocketry Challenge (EUROC)

SWW udzielił Politechnice Poznańskiej wsparcia finansowego w związku udziałem Koła Naukowego PUT Rocketlab w kolejnej edycji międzynarodowych zawodów European Rocketry Challenge (EUROC). Zawody odbyły się w październiku 2023 w Portugalii z udziałem 25 zespołów z całego świata, które zakwalifikowały się do udziału w tym wydarzeniu. Celem wydarzenia była promocja Wielkopolski jako miejsca sprzyjającego rozwojowi nowoczesnych technologii.

Projekt „Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska”

Projekt współfinansowany z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 8. Edukacja, Poddziałanie 8.3.3 w trybie pozakonkursowym. Projekt realizowany był przez Departament Edukacji i Nauki w Partnerstwie z Politechniką Poznańską w okresie od listopada 2015 do czerwca 2023 r. Głównym celem projektu było podniesienie jakości kształcenia zawodowego w Wielkopolsce w aspekcie lepszego dostosowania kompetencji uczniów do potrzeb rynku pracy oraz dostosowania kompetencji nauczycieli w zakresie ich lepszego przygotowania do kształcenia uczniów w zawodzie, jak również doposażenie szkół i placówek kształcenia zawodowego w sprzęt i pomoce dydaktyczne.

Projekt „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020”

Projekt współfinansowany z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 Oś priorytetowa 8 Edukacja, Poddziałanie 8.1.3 Kształcenie Ogólne. Projekt realizowany był w okresie od czerwca 2016 r. do czerwca 2023 r. przez Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu. Głównym celem projektu było podniesienie jakości edukacji na każdym szczeblu kształcenia ogólnego w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych województwa wielkopolskiego poprzez rozwój kompetencji cyfrowych nauczycieli i uczniów w ramach realizacji zajęć pozalekcyjnych metodą projektu i metodą kształcenia wyprzedzającego z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych.

Projekt „Czas zawodowców dla Wielkopolski”

Projekt współfinansowany z Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Priorytet 6: Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+), Działanie 6.6. Wsparcie systemu szkolnictwa ogólnego oraz systemu szkolnictwa zawodowego. Projekt rozpoczął się w lipcu 2023 r. i stanowi kontynuację założeń poprzedniej edycji współfinansowanej z WRPO 2014+. Koncentruje się na działaniach wspierających i rozwijających kształcenie zawodowe w regionie. Jego celem jest podniesienie jakości kształcenia zawodowego w Wielkopolsce poprzez realizację zadań zapewniających zarówno szeroki dostęp do możliwości podnoszenia kompetencji, jak również systemowe działania na rzecz utrzymywania i rozbudowywania współpracy pomiędzy podmiotami mającymi wpływ na edukację zawodową w regionie. Projekt jest skierowany do szkół prowadzących kształcenie zawodowe z terenu województwa wielkopolskiego. W projekcie przewidziano system powiązanych ze sobą działań m.in.: realizację dodatkowych zajęć specjalistycznych w laboratoriach, staże, wsparcie uczniów i uczennic poprzez budowanie samoświadomości o posiadanych umiejętnościach w korelacji z kompetencjami wymaganymi na regionalnym rynku pracy oraz wsparcie pozwalające na nabywanie kwalifikacji lub kompetencji przez nauczycieli.

Projekt „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2030”

Projekt współfinansowany z Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Priorytet 6: Fundusze europejskie dla Wielkopolski o silniejszym wymiarze społecznym (EFS+), Działanie 6.6 Wsparcie systemu szkolnictwa ogólnego oraz systemu szkolnictwa zawodowego. Projekt rozpoczął się w lipcu 2023 r. i jest kontynuacją projektu dotychczas realizowanego przez ODN w Poznaniu. Projekt zakłada podniesienie jakości edukacji na każdym szczeblu kształcenia ogólnego poprzez rozwój kompetencji kluczowych, w tym kompetencji cyfrowych nauczycieli i uczniów w ramach realizacji zajęć edukacyjnych z wykorzystaniem aktywizacji metod kształcenia, TIK oraz zapewnienie wsparcia

technicznego i narzędzi informatycznych dla szkół. W ramach projektu planuje się utworzenie Centrum Nauczania Zdalnego przez partnera projektu tj. Ogólnopolskiego Operatora Oświaty. CNZ będzie miało charakter eksperymentu pedagogicznego, które swoim działaniem obejmie 30 szkół (podstawowych i ponadpodstawowych) na terenie woj. wielkopolskiego.

Projekt „Wielkopolskie Inteligentne Specjalizacje - Ekosystem na rzecz Neutralności Klimatycznej”

W 2023 r. trwały prace przygotowawcze nad nowym projektem „Wielkopolskie Inteligentne Specjalizacje - Ekosystem na rzecz Neutralności Klimatycznej”, akronim: „WIS-E 4 NET ZERO”.

Projekt ma na celu wzmocnienie Procesu Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) poprzez pobudzenie współpracy biznesu, nauki, samorządu i organizacji pozarządowych oraz monitorowanie rozwoju obszarów priorytetowych gospodarki. Oddolne działania sieciujące będą ukierunkowane na rozwój zidentyfikowanych oraz wyłaniających się obszarów inteligentnych specjalizacji (IS), regionalnych i podregionalnych, jak również budowę regionalnego ekosystemu wodorowego, zgodnie z celami wyznaczonymi w Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030. Działaniami na rzecz obszarów IS będą towarzyszyć działania integrujące wielkopolski ekosystem na poziomie podregionalnym, regionalnym, jak również ze strukturami krajowymi i międzynarodowymi. Integracja w wymiarze międzynarodowym może zostać wzmocniona poprzez realizację partnerstw międzyregionalnych i międzynarodowych w odpowiednim zakresie. Projekt realizowany będzie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Działanie 1.7 Wzmocnienie procesu przedsiębiorczego odkrywania i promocja gospodarki w regionie.

Projekt „Wielkopolska 2050 – budowa marek i internacjonalizacja wielkopolskiej gospodarki na rzecz wzrostu jej konkurencyjności w obliczu wyzwań klimatycznych

W 2023 r. trwały prace przygotowawcze nad nowym projektem „Wielkopolska 2050 – budowa marek i internacjonalizacja wielkopolskiej gospodarki na rzecz wzrostu jej konkurencyjności w obliczu wyzwań klimatycznych”, akronim: „Wielkopolska 2050”. Projekt będzie obejmował kompleksową promocję gospodarczą i inwestycyjną oraz budowę Marek dla wzmocnienia konkurencyjności wielkopolskich przedsiębiorstw na arenie międzynarodowej. Projekt realizowany będzie w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027, Działanie 1. Wzmocnienie procesu przedsiębiorczego odkrywania i promocja gospodarki w regionie.

Projekt „Włacznik 2.0.” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027

W 2023 r. trwały prace nad przygotowaniem wniosku o dofinansowanie projektu pn. Włacznik 2.0, w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027. ROPS w Poznaniu pełni funkcję partnera w projekcie, w którym realizować będzie zadania związane z naborem innowatorów, akceleracją wybranych innowacji i upowszechnianiem najlepszych rozwiązań. W projekcie mogą wziąć udział innowatorzy z NGO, instytucji publicznych, osoby prywatne czy przedsiębiorstwa.

Dodatkowo, pracownicy WOI, odpowiadający za koordynację wdrażania RIS 2030, uczestniczą w szkoleniach i spotkaniach podnoszących ich wiedzę i kompetencje. W 2023 r. skorzystano ze szkoleń wewnętrznych podnoszących kompetencje miękkie i techniczne, jak i ze szkoleń oferowanych przez jednostki zewnętrzne w tematyce wykorzystania potencjału AI w biznesie, rozwoju Smart Cities, rozwoju branży logistycznej, branży nowoczesnych usług w biznesie.

3.6. Działania wspierające transformację przemysłową

Transformacja przemysłowa obejmuje szereg zagadnień związanych z przekształceniami społecznymi, przemysłowymi i technologicznymi wywołanymi zmieniającymi się uwarunkowaniami i wyzwaniem współczesnego świata. Transformacja ta dotyczy przede wszystkim przejścia z gospodarki wysokoemisyjnej w stronę gospodarki zeroemisyjnej, z uwzględnieniem procesów cyfryzacji i integracji systemów oraz tworzenia sieci w ramach Przemysłu 4.0. Działania realizowane w województwie wielkopolskim w tym obszarze koncertują się na następujących tematach:

- adaptacji gospodarki i społeczeństwa do zmian klimatu,
- zmniejszenia uzależnienia od paliw kopalnych na rzecz wykorzystania odnawialnych źródeł energii, w tym technologii wodorowych,
- transformacji gospodarczej regionu Wielkopolski Wschodniej.

PARTNERSTWA, SIECI, WSPÓPRACA

European Hydrogen Valleys Partnership

W 2022 r. sfinalizowano przystąpienie Wielkopolski do nieformalnego partnerstwa tematycznego w ramach Platformy Inteligentnych Specjalizacji KE pn. European Hydrogen Valleys Partnership, które działa na rzecz szerszego wykorzystania wodoru jako nośnika energii i sprzyja realizacji międzynarodowych projektów finansowanych ze środków UE. Prezentacja Wielkopolski, jako nowego partnera nastąpiła 1 grudnia 2022 r. w ramach Platformy S3 w formie spotkania online.

Hydrogen Europe Międzynarodowe Stowarzyszenie Non Profit

SWW wyraził wolę przystąpienia Województwa Wielkopolskiego do Hydrogen Europe Międzynarodowego Stowarzyszenia Non Profit⁷. Hydrogen Europe jest międzynarodowym stowarzyszeniem non-profit reprezentującym europejskie firmy oraz innych interesariuszy, w tym regiony, które są zaangażowane w budowę gospodarki wodorowej w Europie. W skład Hydrogen Europe wchodzi ponad 300 firm i 30 stowarzyszeń krajowych, obejmujących cały łańcuch dostaw i wartości ekosystemu wodorowego. Łącznie stowarzyszenie liczy prawie 500 członków. Zadaniem Hydrogen Europe jest budowa i przyspieszenie rozwoju poszczególnych elementów europejskiego łańcucha dostaw i wartości w zakresie czystych technologii wodorowych, przyczyniając się tym samym do tworzenia zrównoważonych, niskoemisyjnych systemów energetycznych i transportowych.

Zaangażowane regiony europejskie zrzeszone są w Filarze Regionalnym Hydrogen Europe, który powstał w styczniu 2022 r. Obecnie należy do niego 38 członków (np. regiony z Czech, Niderlandów, Francji, Niemiec, Hiszpanii, Bułgarii, Norwegii), a kolejne regiony są w trakcie procedury aplikowania. Głównymi celami Filaru Regionalnego są m.in. ułatwianie tworzenia projektów finansowanych przez UE, promowanie regionalnego i lokalnego wsparcia inwestycji w wodorowym łańcuchu dostaw i wartości, promowanie współpracy między przemysłem, a władzami regionalnymi i lokalnymi oraz rozwijanie wspólnych działań z pozostałymi członkami Hydrogen Europe.

Mając na uwadze realizowane i planowane działania, których celem jest rozwój ekosystemu technologii wodorowych w regionie, partycypacja w Filarze Regionalnym Hydrogen Europe będzie potwierdzeniem zaangażowania Województwa Wielkopolskiego we wspólną budowę europejskiej gospodarki

⁷ Uchwała SWW LVI/1159/23 z 25 września 2023 r. w sprawie Przystąpienie Województwa Wielkopolskiego do Hydrogen Europe Międzynarodowego Stowarzyszenia Non Profit

wodorowej oraz szansą na uczestnictwo w międzynarodowych projektach dotyczących rozwoju technologii wodorowych. Udział w Filarze Regionalnym Hydrogen Europe zwiększy możliwości pozyskania nowych partnerów gospodarczych oraz wymianę doświadczeń i kompetencji z europejskim regionami, a także wzmocni reprezentację wielkopolskich interesariuszy na poziomie europejskim. W związku z tym, w 2023 roku SWW rozpoczął procedowanie do dołączenia do Filaru Regionalnego.

Porozumienie sektorowe na rzecz rozwoju gospodarki wodorowej w Polsce

W ramach postanowień Porozumienia sektorowego na rzecz rozwoju gospodarki wodorowej w Polsce (zawartego w lipcu 2020 r.), Minister Klimatu i Środowiska powołał 7 grup roboczych, złożonych z przedstawicieli sektora publicznego i prywatnego, które zidentyfikowały istotną część potrzeb podmiotów gospodarczych i oczekiwań społecznych, a także barier rozwoju dostępnych rozwiązań w zakresie budowy gospodarki wodorowej. Przedstawiciele Departamentu Gospodarki uczestniczyli w spotkaniach 5. Grupy Roboczej, pracując nad tematem „Sprawny i bezpieczny przesył, dystrybucja i magazynowanie wodoru”. Zgodnie z intencją Stron, Porozumienie stanowi kluczowy instrument wykonawczy Polskiej Strategii Wodorowej do roku 2030 z perspektywą do 2040 roku.

Partnerstwo na rzecz Czystego Wodoru

Samorząd Województwa Wielkopolskiego otrzymał wsparcie w ramach Pomocy Technicznej w celu wygenerowania synergii z Partnerstwem na rzecz Czystego Wodoru Clean Hydrogen Partnership – CHP). CHP jest partnerstwem publiczno-prywatnym, wspierającym badania i innowacje w zakresie technologii wodorowych w Europie. Celem organizacji, w której skład wchodzi Komisja Europejska, Hydrogen Europe oraz Hydrogen Europe Research, jest wzmocnienie i integracja potencjału naukowego UE, na rzecz przyspieszenia rozwoju i zastosowania czystego wodoru.

Samorząd otrzyma ukierunkowane wsparcie techniczne w celu rozwoju współpracy z CHP w kluczowych obszarach w zakresie badań i innowacji oraz wdrażania technologii wodorowych, w tym: pomocy technicznej przy realizacji założonych działań, zarządzania wiedzą oraz finansowania. Zakres oferowanego wsparcia może w istotny sposób przyczynić się do dalszego rozwoju gospodarki wodorowej w województwie, w szczególności w realizacji projektów infrastrukturalnych, a także wzmocnienia pozycji Wielkopolski w Europie – regionu zaangażowanego w rozwój gospodarki wodorowej.

Przystąpienie do Koalicji „Under2” w ramach Grupy Klimatycznej „The Climate Group”

Grupa Klimatyczna działa jako Sekretariat Koalicji „Under2”, największej sieci samorządów lokalnych, które podpisały Memorandum of Understanding, tj. protokół zawierający niewiążące prawnie zobowiązania do osiągnięcia zerowej emisji netto przed 2050 rokiem. Zadaniem grupy jest umożliwianie szybszego dostępu do środków finansowych przeznaczonych na walkę ze zmianami klimatycznymi. Do Grupy Klimatycznej należą również regiony partnerskie Województwa Wielkopolskiego, tj. Prowincja Chungcheongnam, Bretania, Nowa Akwitania, Hesja, Dolna Saksonia, Emilia-Romagna, Północna Brabancja, Paraná.

23 października 2023 r. Sejmik Województwa Wielkopolskiego przyjął uchwałę nr LVII/1181/23 w sprawie przystąpienia Województwa Wielkopolskiego do Koalicji „Under2” w ramach Grupy Klimatycznej „The Climate Group”. Członkostwo pozwala na udział w wielu otwartych i nieodpłatnych projektach, zapoznanie się z dobrymi praktykami z całego świata, nawiązywanie kontaktów, realizację wizyt studyjnych w celu sprawdzenia możliwości przeniesienia konkretnych rozwiązań do innego

regionu, a także nawiązanie kontaktów z firmami mającymi rozwiązania, których dany region poszukuje. Koalicja „Under2” to również szansa na promowanie własnych rozwiązań proekologicznych na całym świecie.

Powering Past Coal Alliance

Powering Past Coal Alliance to pierwsza na świecie koalicja władz krajowych, lokalnych oraz przedsiębiorstw, pracujących razem na rzecz odejścia od wytwarzania energii węglowej. Sojusz nie ma osobowości prawnej i nie jest formalnie zarejestrowany. Główne cele sojuszu obejmują m.in.: zabezpieczenie zobowiązań od władz oraz przedsiębiorstw co do wycofywania się z energetyki węglowej; odejście od węgla na rzecz czystej energii, m.in. poprzez ograniczenie finansowania projektów węglowych; osiągnięcie sprawiedliwej transformacji poprzez odpowiednie wsparcie dla pracowników oraz lokalnych społeczności. Koalicja została zainicjowana przez rządy Wielkiej Brytanii i Kanady w formie wspólnego oświadczenia na COP23 w 2017 r. w Bonn i od tego czasu zwiększa swój zasięg i wpływ. Obecnie liczy ponad 100 członków, którzy odgrywają kluczową rolę w napędzaniu globalnych wysiłków na rzecz wycofywania węgla.

W 2023 r. trwały dalsze prace przygotowawcze do przystąpienia Wielkopolski do koalicji, co stanowi odpowiedź na uchwałę Sejmiku Województwa Wielkopolskiego XLVIII/960/22 z dnia 19 grudnia 2022 roku w sprawie przyjęcia projektu „Listu deklarującego wolę przystąpienia Województwa Wielkopolskiego do Powering Past Coal Alliance”.

4-stronne partnerstwo na rzecz zmian klimatu

Województwo Wielkopolskie bierze udział w rozmowie nt. 4-stronnego projektu regionów partnerskich z udziałem niemieckiej Hesji, włoskiej Emilia Romagna oraz francuskiej Akwitanii, którego tematyka dedykowana jest zmianom klimatu. Koncepcją projektu, którego autorem jest włoski region, jest wymiana doświadczeń w zakresie innowacyjnych działań, które realizowane są przez jednostki samorządu terytorialnego szczebla gminnego i miejskiego, a która docelowo ma za zadanie zawiązać grupę partnerów, którzy w przyszłości mogliby kontynuować współpracę w ramach programów z dofinansowaniem unijnym.

Współpraca z Brandenburgią w zakresie transformacji obszarów przemysłowych

Województwo Wielkopolskie współpracuje z przedstawicielami Kraju Związkowego Brandenburgia w obszarze odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej. Przedstawiciel ZWW spotkał się z Minister Finansów i Spraw Europejskich Kraju Związkowego Brandenburgia, poruszając kwestie wyzwań transportowych w metropoliach oraz możliwości wymiany stażowej. W kwietniu 2023 r. przedstawiciele Brandenburgii przybyli z oficjalną wizytą do Konina, podczas której rozmawiano o sposobach rewitalizacji obszarów pokopalnianych i transformacji energetycznej oraz wykorzystaniu w tym celu rozwiązań wodorowych. Wizyta działań prowadzących do tworzenia alternatywnych (w tym „zielonych”) miejsc pracy oraz rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o nowe specjalizacje regionalne. W kontekście aspektu związanego z rewitalizacją rozszerzono zakres o kwestie przywracania właściwych stosunków wodnych na terenach zdegradowanych pod względem hydrologicznym w wyniku działalności kopalni.

Współpraca z Koreą Południową w zakresie rozwiązań wodorowych

SWW prowadzi współpracę z regionami Korei Południowej w zakresie rozwiązań wodorowych. Na przełomie maja i czerwca 2023 r. odbyła się wizyta Marszałka Województwa Wielkopolskiego w Korei Południowej na zaproszenie Gubernatora Chungcheongnam-do, dedykowana prezentacjom technologii wodorowych. W październiku 2023 r. przedstawiciele UMWW wzięli udział w międzynarodowej konferencji „International Hydrogen Conference” w Boryeong, zrzeszającej ekspertów i liderów zajmujących się tematyką planowania polityk regionalnych i obserwacji trendów w obszarze technologii wodorowych. W listopadzie koreańska delegacja wzięła udział w spotkaniu w CK OSKARD w Koninie, gdzie przy udziale przedstawiciela ZWW oraz przedstawicieli instytucji i gmin zainteresowanych tematyką technologii wodorowych, rozmawiano o kwestiach transformacji energetycznej oraz o możliwościach współpracy gospodarczej z koreańskim regionem.

WYDARZENIA, KONFERENCJE

Środkowoeuropejskie Forum Technologii Wodorowych H2Poland

Druga edycja Forum H2POLAND odbyła się w maju 2023 r. i była niemal dwukrotnie większa w porównaniu z wydarzeniem z 2022 r. Wydarzenie realizowane było we współpracy z Międzynarodowymi Targami Poznańskimi. Na sześciu scenach pojawiło się ponad 170 panelistów – międzynarodowych autorytetów z branży wodorowej, technologii nisko- i zeroemisyjnych, świata nauki, polityki, samorządu i biznesu. Część konferencyjną uzupełniła ekspozycja targowa obejmująca ok. 50 podmiotów, które reprezentowały 80 wodorowych marek. Głównym celem wydarzenia było promowanie wiedzy i rozwiązań wodorowych na rzecz maksymalizacji udziału polskich zasobów produkcyjnych i usługowych w realizacji inwestycji wodorowych.

Roadshow

W maju 2023 r. zorganizowano także kolejną edycję Roadshow – interaktywnej wystawy o tematyce wodorowej składającej się z ekspozycji aplikacji wodorowych (np. samochód H2), materiałów edukacyjnych, gier i zabaw dla uczestników. Wystawy zorganizowane zostały w wybranych subregionalnych ośrodkach miejskich w Wielkopolsce: Koninie, Lesznie, Pile i Poznaniu. W interaktywnych strefach ekspozycji, mieszkańcy miast mieli możliwość dowiedzieć się czym jest gospodarka wodorowa i jak wodór może odmienić transport, przemysł czy magazynowanie energii. Roadshow stanowił platformę wymiany doświadczeń i transferu wiedzy w obszarze tworzenia ekosystemu wodorowego.

H2Wielkopolska Showroom

W celu popularyzacji wiedzy oraz edukacji społeczeństwa na temat możliwości związanych z wykorzystaniem wodoru, w dniach 30 maja – 3 czerwca 2023 r. w Bojanowie, Chodzieży, Sielinku, Słupcy i Śremie zorganizowano mobilny punkt edukacyjny H2Wielkopolska Showroom z ekspozycją urządzeń wykorzystujących wodorowe ogniwa paliwowe oraz przeprowadzono eksperymenty oraz gry i zabawy edukacyjne.

Konferencja „Wielkopolska Północna, Transformacja Gospodarki i Inteligentne Specjalizacje”

4 sierpnia 2023 r. w Pile odbyło się spotkanie lokalnych interesariuszy w tematyce wyzwań i perspektyw związanych z postępującymi zmianami gospodarczymi, w szczególności w zakresie sektora energetycznego. Spotkanie zorganizowane zostało przez Urząd Marszałkowski Województwa

Wielkopolskiego, Departament Gospodarki, Izbę Gospodarczą Północnej Wielkopolski, Chodzieski Klub Gospodarczy oraz Forum Gospodarcze – Związek Pracodawców Północnej Wielkopolski Lewiatan. W trakcie wystąpień podkreślano, że istotną kwestią w dalszym rozwoju Wielkopolski odegrają zielone inwestycje, a Wielkopolska Północna jest regionem, w którym działania przedsiębiorstwa o dużym potencjale dla prowadzenia działalności w obszarze gospodarki wodorowej. Prelekcje w ramach spotkania poprowadzone zostały przez reprezentantów UMWW, Banku Gospodarstwa Krajowego oraz firmy Signify i dotyczyły tematyki inteligentnych specjalizacji, ze szczególnym uwzględnieniem podregionu pilskiego, zapisów SRWH2 2030, a także planowanych inwestycji wodorowych związanych z przesyłem i magazynowaniem wodoru i możliwości ich finansowania z funduszy unijnych, w tym FEW 2021+. Poruszono także kwestie udziału przedsiębiorstw w wodorowym łańcuchu dostaw oraz obliczania śladu węglowego przedsiębiorstw i raportowania niefinansowego ESG.

Wizyta w ramach programu ClusterXChange

W ramach programu wymian klastrowych ClusterXChange w październiku 2023 r. odbyła się wizyta zorganizowana przez Agencję Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie oraz Poznański Park Naukowo – Technologiczny. Uczestnikami były firmy z branży zielonych technologii z Estonii i Szwecji. Celem wizyty było zapoznanie zagranicznych gości z informacjami o polskim rynku zielonych technologii oraz zbadanie możliwości zawiązania współpracy. Delegacja odwiedziła firmy specjalizujące się w zielonej transformacji na terenie wschodniej Wielkopolski: ZE PAK S.A (producent zielonej energii), MZGOK (spółka odbierająca i przetwarzająca odpady) oraz Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji. W ramach spotkania uczestniczono także w targach międzynarodowych POLECO, zorganizowanych przez Grupę MTP, gdzie była możliwość zapoznania się z wystawcami - potencjalnymi partnerami w ramach przyszłej współpracy. Na zakończenie odbyły się interaktywne warsztaty, w których uczestniczyli przedstawiciele Urzędu Miasta Poznania, Politechniki Poznańskiej i firm z sektora biogazowni. Celem było omówienie pomysłów na projekty dotyczących zielonych rozwiązań technologicznych.

Udział w wydarzeniach regionalnych, krajowych i europejskich związanych z tematyką gospodarki wodorowej i transformacji przemysłowej

Przedstawiciele Samorządu WW brali udział w wydarzeniach organizowanych na poziomie regionalnym, krajowym i europejskim, których celem było promowanie wiedzy i rozwiązań na temat technologii nisko i zeroemisyjnych, w tym wodorowych, a także wiedzy na temat adaptacji do zmian klimatu. W 2023 r. uczestniczono w następujących wydarzeniach:

- Norway Grants Innovation Day 2023 (marzec 2023) – konferencja poświęconej zielonej oraz niebieskiej gospodarce i przedsiębiorczości, a także wsparciu Funduszy Norweskich w Polsce’;
- Webinarium "Zielony Horyzont" (maj 2023 r.) organizowane przez NCBiR, podczas którego była prezentacja podmiotów z Wielkopolskiej Doliny Wodorowej (m.in. Politechniki Poznańskiej).
- Konferencja Komisji Polityki Spójności terytorialnej i Budżetu UE COTER pt. “Spójność – nasza podstawowa wartość dla przyszłej Europy: regiony i miasta na rzecz silnej odbudowy i sprawiedliwej transformacji” (czerwiec 2023 r.);
- Kongres Rozwoju Mieszkalnictwa w Pile (wrzesień 2023 r.) – tematyka m.in. rozwoju osiedli niskoemisyjnych;
- Konferencja PCHET w Gdyni (październik 2023 r.) – konferencja dotyczyła rozwoju energetyki wodorowej w Polsce i Europie, innowacyjnych technologii, zastosowania wodoru w sektorze transportu i procesach produkcyjnych oraz roli wodoru w transformacji energetycznej;

- Konferencja 6th Chungnam Hydrogen Energy International Forum w Korei Południowej (październik 2023) – konferencja dotycząca kierunków rozwoju gospodarki wodorowej w Korei;
- H2 Forum 2023 w Ostrawie (październik 2023 r.) – największa dwudniowa konferencja poświęconą technologiom wodorowym i rozwojowi gospodarki wodorowej w Republice Czeskiej. W ramach Forum odbyły się prezentacje kluczowych interesariuszy z Europy, dyskusje, networking, popularyzacja i budowa świadomości o rozwoju technologii nisko i zeroemisyjnych;
- Konferencja Środowiskowa Regionów Europy (ENCORE) (październik 2023 r.) – spotkanie polityków, przedsiębiorców, doradców politycznych, naukowców i młodzieży w celu omówienia kluczowych kwestii środowiskowych tj. adaptacja do zmian klimatycznych, powstrzymanie utraty różnorodności biologicznej czy rozwój gospodarki o obiegu zamkniętym;
- Kongres Local Trends (październik 2023 r.) – projekt, którego celem jest wzmocnienie głosu miast, gmin, powiatów i województw w dyskusji o rozwoju społeczno-gospodarczym kraju. Poruszana jest tematyka m.in. nowoczesnej gospodarki oraz technologii niskoemisyjnych;
- Targi POL-EKO (październik 2023 r.) – ekspozycję targów POLECO tworzy grono firm produkcyjnych i usługowych z branży recyklingu, odpadów, techniki komunalnej, odnawialnych źródeł energii, ochrony powietrza i klimatu, czyli rozwiązań dedykowanych samorządom;
- Konferencja pt. „Just Transition Platform” (październik 2023 r.) z udziałem pełnomocnika ZWW ds. restrukturyzacji Wielkopolski Wschodniej, który w imieniu Wielkopolski podpisał deklarację regionów węglowych;
- European Hydrogen Week w Brukseli (listopad 2023 r.) – wydarzenie jest jedną z największych imprez związanych z tematyką wodorową w Europie. Uczestniczą w niej kluczowi przedstawiciele sektora biznesu, środowiska naukowego oraz administracji;
- Kongresie Ochrony Środowiska ENVICON (grudzień 2023 r.) – opiniotwórcze wydarzenie, które wyprzedzając trendy, wskazuje na tematy kluczowe dla polityki ochrony środowiska i klimatu.

DZIAŁANIA, PROJEKTY, PROGRAMY

Szkoła Wodorowa

W listopadzie 2023 r. rozpoczęła druga edycja „Szkoły Wodorowej” – wsparcia dla szkół w zakresie edukacji i promocji treści związanych z gospodarką wodorową. Projekt polega na realizacji takich zadań jak: przygotowanie i dostarczenie konspektów i materiałów dydaktycznych do prowadzenia zajęć edukacyjnych o tematyce wodorowej (m.in. podręcznik, prezentacje multimedialne), organizacja zajęć dydaktycznych w formie online lub w uzasadnionych przypadkach stacjonarnie w zakresie zapewnienia prelegenta, umożliwienie udziału nauczycieli w dedykowanych spotkaniach z członkami Wielkopolskiej Platformy Wodorowej, promocja inicjatywy w kanałach informacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, organizacja konkursów dla szkół ponadpodstawowych uczestniczących w inicjatywie oraz wyjazdu studyjnego dla nauczycieli/uczniów, a także umożliwienie udziału uczniów/nauczycieli w wydarzeniach organizowanych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego, np. konferencjach, warsztatach, targach.

Konkurs studencki “Pomysł na Start-up wodorowy”

Celem inicjatywy jest popularyzacja rozwiązań z zakresu gospodarki wodorowej, wsparcie postaw przedsiębiorczych oraz podnoszenie świadomości dotyczącej wyzwań związanych ze zmianami klimatycznymi wśród studentów uczelni publicznych Wielkopolski. Nagrody stanowią wyróżnienie dla nowatorskich pomysłów na wodorowy start-up. Konkurs odbywa się w formule dwuetapowej:

na poziomie uniwersyteckim oraz regionalnym, a laureaci nagradzani są podczas Środkowoeuropejskiego Forum Technologii Wodorowych H2POLAND w Poznaniu.

Projekt „Pathways2Resilience”

Projekt Pathways2Resilience jest odpowiedzią na potrzebę wzmocnienia pozycji regionów w zakresie adaptacji do zmian klimatycznych. W ramach planowanego naboru, 100 regionów z całej Europy otrzyma bezpośrednie wsparcie od konsorcjum Pathways2Resilience i łącznie otrzyma 21 mln euro na udoskonalenie swoich podejść do adaptacji do zmiany klimatu. Proces ten stanowi początek głównego celu Pathways2Resilience: wsparcia łącznie 150 regionów w opracowywaniu transformacyjnych planów adaptacyjnych. BIWW w Brukseli, jako członek ERRIN, uczestniczy w pracach projektowych i dba o włączenie przedstawicieli województwa w projekt.

Projekt „RESIST – Regiony odporne na zmiany klimatu dzięki innowacjom, nauce i technologii”

Głównym celem projektu RESIST jest zwiększenie odporności regionów na zmiany klimatu. W ramach projektu, regiony europejskie będą wdrażać rozwiązania adaptacyjne w odniesieniu do kluczowych wyzwań klimatycznych, takich jak powódzie, susze, fale upałów, pożary i erozja gleby. Projekt RESIST realizowany jest w czterech regionach europejskich, zróżnicowanych pod względem społeczno-gospodarczym: Południowo-Zachodniej Finlandii, Środkowej Danii, Katalonii i Środkowej Portugalii. Dodatkowo każdy z regionów będzie współpracował z dwoma innymi regionami, w celu przekazania uzyskanej wiedzy i wymiany doświadczeń z jego realizacji. W projekt zaangażowani są również przedstawiciele środowisk naukowych i politycznych, a także przedsiębiorcy i obywatele. Przedstawiciele UMWW zasiadają w Radzie Doradczej projektu i biorą udział w pracach projektowych.

Projekt „Poprawa efektywności energetycznej Portu Lotniczego Poznań-Ławica w oparciu o własną zieloną energię”

Głównym celem projektu jest podniesienie efektywności energetycznej oraz ograniczenie negatywnego oddziaływania Portu Lotniczego Poznań - Ławica na środowisko naturalne poprzez produkcję i wykorzystanie odnawialnych źródeł energii (OZE) w tym produkcję i wykorzystanie wodoru. Projekt realizowany jest przez Port Lotniczy Poznań-Ławica ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020 Poddziałanie 3.1.1 Wytwarzanie energii z odnawialnych źródeł energii.

Nabór konkursowy na projekty w działaniu 1.3 „Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych” - FEW 2021+

W maju 2023 roku został ogłoszony konkurs w ramach środków pochodzących z Funduszy Europejskich dla Wielkopolski 2021+ dla Priorytetu 1 Fundusze europejskie dla wielkopolskiej gospodarki, Działanie 1.3 Rozwój e-usług i e-zasobów publicznych ramach naboru konkursowego. W ramach naboru wsparciem zostaną objęte projekty dotyczące rozwoju i poprawy jakości i dostępności e-usług i e-zasobów publicznych, w tym e-kultury, z elementami wzmocniającymi bezpieczeństwo rozwoju e-usług i systemów informatycznych; również cyberbezpieczeństwo. Pozytywny wynik oceny merytorycznej otrzymało 12 projektów.

Program „Błękitno-zielone inicjatywy dla Wielkopolski”

Celem Programu jest wspieranie przez Województwo Wielkopolskie działań inwestycyjnych w zakresie ochrony i wzmocnienia przyrody oraz naturalnych jej procesów, przywracanie równowagi przyrodniczej oraz poprawa mikroklimatu poprzez tworzenie błękitno-zielonej infrastruktury.

Działania na rzecz gospodarki o obiegu zamkniętym

Województwo wielkopolskie od 2019 roku realizuje działania w ramach projektu INTERREG „Zwiększenie przedsiębiorczości MŚP w gospodarce o obiegu zamkniętym w łańcuchu rolno-spożywczym”. Celem projektu jest badanie skutecznych praktyk, za pośrednictwem międzyregionalnych wydarzeń edukacyjnych, wizyt studyjnych, warsztatów importowych, spotkań zainteresowanych stron i procesów konsultacji, w jaki sposób można ulepszyć odpowiednie instrumenty polityki regionalnej, aby pomóc MŚP w przejściu na gospodarkę o obiegu zamkniętym (GOZ).

W ramach działań zrealizowanych w 2023 r. przedstawiciele UMWW przygotowali i przekazali do konsultacji analizy w następujących obszarach:

1. Model zrównoważonej konsumpcji żywności.
2. Efektywna polityka rolna i przetwórstwo rolno-spożywcze.
3. Kreowanie właściwych nawyków zakupowych za sprawą targowiska GOZ.

Wypracowane koncepcje dyskutowane były w ramach seminarium on-line z partnerami międzynarodowymi, a także w ramach wizyty w Salonikach (Grecja). W ramach działań projektowych zorganizowano konferencję z udziałem przedstawicieli JST, podczas której omówiono wyzwania i problemy wdrażania modeli GOZ na terenie Wielkopolski oraz wypracowano schemat współpracy z podmiotami zainteresowanymi tą tematyką. Istotnym wydarzeniem była organizacja targowiska w gminie Dobra, skupiającego rolników i producentów żywności z całej gminy, w ramach którego omówione zostały zasady GOZ.

Poza działaniami projektowymi, SWW prowadzi także współpracę z Bankami Żywności na terenie Województwa Wielkopolskiego, organizacjami pozarządowymi, szkołami i Uniwersytetami Trzeciego Wieku, instytucjami naukowymi w celu wypracowania innowacyjnych rozwiązań i mechanizmów sprzyjających transformacji gospodarczej w kierunku gospodarki zrównoważonej, energooszczędnej opartej na zasadach GOZ z wykorzystaniem alternatywnych źródeł energii. W 2023 r. trwały także prace nad projektem strategicznym „Zjadamy nie wyrzucamy”, planowanym do wsparcia w ramach środków EFRR.

Działania popularyzujące wiedzę na temat zmian klimatycznych, ekologii i transformacji w stronę zielonej gospodarki

W Wielkopolsce realizuje się cykliczne działania służące kształtowaniu właściwych postaw oraz szerzeniu wiedzy związanej z gospodarką o obiegu zamkniętym. W 2023 r. należały do nich:

- Wielkopolskie Dni Energii – cykliczna współpraca ze szkołami w zakresie popularyzacji wiedzy na temat zmian klimatycznych, alternatywnych źródeł energii oraz kształtowania postaw proekologicznych u młodzieży. W trakcie specjalistycznych zajęć i warsztatów opracowywane i wdrażane są materiały szkoleniowe w wybranych szkołach podstawowych.
- Olimpiada Wiedzy Ekologicznej, dedykowana uczniom szkół ponadpodstawowych, obejmująca swoją problematyką kwestie: ochrony zasobów przyrodniczych, żywność i zdrowie, gospodarkę odpadami, oraz bieżące zagadnienia z dziedziny ekologii i ochrony środowiska w Polsce, Europie i na świecie.
- Konkurs pn. „Działania proekologiczne i prokulturowe w ramach strategii rozwoju województwa wielkopolskiego, który służy pobudzaniu i promowaniu inicjatyw lokalnych w zakresie działalności proekologicznej i prokulturowej, szczególnie w zakresie edukacji ekologicznej.

- Konkurs „Nasz pomysł na ochronę środowiska”. Tematyka organizowanego od kilku lat Konkursu koncentruje się wokół szeroko rozumianej ochrony środowiska. Celem Konkursu jest edukacja i podnoszenie świadomości ekologicznej dzieci i młodzieży, zarówno poprzez promowanie pozytywnych zachowań w zakresie ochrony środowiska i przyrody, jak i zwracanie uwagi na zagrożenia dla tych wspólnych dóbr występujące w otaczającym nas świecie.
- Konkurs Puchar Recyklingu „Aktywni w Wielkopolsce”, którego celem jest promowanie najbardziej efektywnych systemów selektywnej zbiórki odpadów, nowych rozwiązań w zakresie odbioru, zbiórki, odzysku i recyklingu oraz ocena prowadzonej edukacji ekologicznej.
- Nagroda Wielkopolski Kwiat Recyklingu, przyznawana gminom na podstawie oceny prawidłowości i rzetelności realizacji zadań z zakresu gospodarowania odpadami komunalnymi. Pod uwagę brane są również osiągnięte poziomy recyklingu i przygotowania do ponownego użycia odpadów komunalnych oraz innych niż niebezpieczne odpadów budowlanych i rozbiórkowych, jak również osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania.
- Konkurs „Cztery pory roku z OZE” promujący zielonej transformacji. Dedykowany uczniom szkół podstawowych z myślą o konieczności zmiany nawyków i wykształcenia postaw proekologicznych wśród młodzieży i dorosłych poprzez wprowadzenie w życie zasad racjonalnego gospodarowania energią.
- Warsztaty dla podmiotów korzystających ze środowiska z zakresu opłat za korzystanie ze środowiska oraz dotyczące rejestru i sprawozdawczości z zakresu bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO), podczas których omawiane są najnowsze regulacje prawne w zakresie ochrony środowiska, także ich interpretacje.

Dodatkowo, corocznie realizowany jest konkurs ofert na realizację, w formie wspierania, zadań publicznych Województwa Wielkopolskiego w dziedzinie ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego. Celem konkursu jest upowszechnienie wiedzy z zakresu ochrony środowiska, podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej oraz propagowanie konkretnych zachowań korzystnych dla środowiska, a także promowanie postaw ekologicznych przyczyniających się do ochrony środowiska na terenie województwa wielkopolskiego (w zakresie wszystkich komponentów).

Promocja instrumentów finansowych, wpisujących się we wspieranie innowacyjnej i inteligentnej gospodarki

W kwietniu 2023 r. odbyła się konferencja „Instrumenty finansowe. Znaczenie i potencjał wsparcia zwrotnego w (zrównoważonym) rozwoju regionów”, podczas której eksperci, przedstawiciele urzędów marszałkowskich i regionalnych funduszy rozwoju z całego kraju, sektora finansowego oraz Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej obradowali nt. wsparcia zwrotnego w kreowaniu rozwoju gospodarczego oraz inicjatywy ELENA, wspierającej realizację inwestycji z zakresu efektywności energetycznej.

W 2023 r. zrealizowano także cykl webinarów „Fundusze dla MŚP. Rozwój wielkopolskich przedsiębiorstw” przybliżających m.in. preferencyjne wsparcie zwrotne, rozwiązania finansowe dla projektów rozwojowych, w tym z zakresu efektywności energetycznej, rewitalizacji obszarów miejskich, ekspansji zagranicznej, a także zagadnienia okołobiznesowe.

Osobnym wydarzeniem był cykl konferencji terenowych „Wielkopolska Konkurencyjna” organizowanych w całym regionie dla sektora MŚP, podmiotów publicznych oraz innych grup

docelowych oferty WFR. Tematyka dotyczyła szans wzmocnienia przewagi konkurencyjnej podmiotów biznesowych i publicznych oraz sposobów sprostania aktualnym wyzwaniom gospodarczym.

TRANSFORMACJA WIELKOPOLSKI WSCHODNIEJ

Sprawiedliwa transformacja Wielkopolski Wschodniej

Obszarem w regionie, który objęty został pomocą z uwagi na wyzwania w zakresie transformacji energetycznej jest Wielkopolska Wschodnia, obejmująca obszar miasta Konina i powiatów: konińskiego, kolskiego, słupeckiego i tureckiego. W drugim kwartale 2023 roku ruszyło wsparcie finansowe w ramach unijnego Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) dedykowanego Wielkopolsce Wschodniej. Wsparcie to realizowane jest za pośrednictwem Osi Priorytetowej 10. Sprawiedliwa Transformacja Wielkopolski Wschodniej FEW 2021+. Dotacje obejmą m.in.: przedsiębiorstwa, samorządy, instytucje otoczenia biznesu, uczelnie wyższe i szkolnictwo zawodowe, a także osoby odchodzące z sektora wydobywczo-energetycznego. Celem interwencji jest budowa nowej tożsamości Wielkopolski Wschodniej – opartej na nowoczesnych technologiach, czystym środowisku, edukacji i nowych miejscach pracy. Instytucją pośredniczącą, której powierzone zostało wdrażanie FST na poziomie Wielkopolski Wschodniej (jako część uruchamianego Programu Fundusze Europejskie dla Wielkopolski 2021-2027) jest ARR.

W ramach funduszu w okresie do 2029 roku wspierane będą m.in. takie przedsięwzięcia jak:

- a) aktywizacja zawodowa i zmiana kwalifikacji osób zagrożonych utratą pracy, w szczególności pracowników sektora wydobywczo-energetycznego;
- b) rozwój nowopowstających firm i inkubatorów przedsiębiorczości;
- c) inwestycje (w szczególności w sektorze MŚP) w nowe technologie, cyfryzację, produkcję nowoczesnych maszyn, zastosowania energooszczędnych technologii;
- d) projekty badawczo-rozwojowe, w tym w zakresie rozwoju infrastruktury B+R;
- e) rozwój elektronicznych usług publicznych;
- f) kształcenie zawodowe, podnoszenie i zmiana kompetencji dorosłych, rozwój przedsiębiorczości młodzieży, przeciwdziałanie wykluczeniu kobiet na rynku pracy poprzez poprawę dostępu do edukacji przedszkolnej oraz usług opieki nad dziećmi w wieku do lat 3;
- g) zeroemisyjny transport publiczny, infrastruktura do ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych, infrastruktura dla ruchu nieemisyjnego, w tym budowa tras rowerowych;
- h) rekultywacja i zagospodarowanie terenów przemysłowych poprzez nadanie im nowych funkcji społeczno-gospodarczych;
- i) odbudowa oraz zwiększanie zasobów wodnych obszarów zdegradowanych działalnością wydobywczą węgla kamiennego;
- j) termomodernizacja budynków publicznych i mieszkalnych;
- k) inwestycje w rozwój energetyki rozproszonej czy prosumenckiej.

W 2023 r. ogłoszono 7 naborów w ramach działań FEW 2021+ w obszarze sprawiedliwej transformacji:

- 10.1. Rynek pracy, kształcenie i aktywne społeczeństwo wspierające transformację gospodarki
- 10.2. Wsparcie inwestycji w MŚP i dużych przedsiębiorstwach
- 10.6. Przybliżenie Wielkopolski Wschodniej do osiągnięcia neutralności klimatycznej

Dodatkowo, w 2023 r. przyjęto kryteria wyboru projektów do naborów planowanych do uruchomienia w 2024 r. w obszarze poprawy energetycznej przedsiębiorstw i upowszechnianie GOZ, wsparcia rozwoju

OZE, budowy ekosystemu start-up'owego, rozwój terenów poprzez nadanie im nowych funkcji, a także rozwoju infrastruktur kształcenia zawodowego.

Ważne miejsce w procesie transformacji odgrywają procesy o znaczeniu strategicznym, tj. przedsięwzięcia, które uzyskują wsparcie w trybie pozakonkursowym ze względu na ich kluczową rolę w realizacji Terytorialnego Planu Sprawiedliwej Transformacji Wielkopolski Wschodniej. Należą do nich m.in.: projekt dotyczący odbudowy zasobów wodnych w Wielkopolsce Wschodniej, projekt w zakresie podnoszenia i zmiany kwalifikacji pracowników Grupy Kapitałowej ZE PAK i branż powiązanych czy też projekt dotyczący rozwoju zeroemisyjnego transportu publicznego w subregionie.

Podkomitet ds. Wielkopolski Wschodniej

Uchwałą nr 2/2023 z dnia 1 marca 2023 roku został powołany Podkomitet (grupa robocza) ds. Wielkopolski Wschodniej, który działa przy Komitecie Monitorującym dla Programu FEW 2021+. Członkami grupy roboczej zostali przedstawiciele przedsiębiorstw, IOB, JST, uczelni wyższych, stowarzyszeń oraz związków zawodowych. Celem powstałej grupy roboczej jest wypracowywanie wspólnych stanowisk podmiotów zaangażowanych w rozwój Wielkopolski Wschodniej wobec prowadzonego procesu sprawiedliwej transformacji. Podczas pięciu posiedzeń, które miały miejsce w 2023 roku Podkomitet omówił kryteria wyboru dotyczące oceny strategicznej dla projektów o kluczowym znaczeniu dla transformacji Wschodniej Wielkopolski. Podczas posiedzeń Podkomitetu odbywały się również spotkania z przedstawicielami Komisji Europejskiej oraz firm energetycznych.

Projekt „Life After Coal PL – LIFE”

29 czerwca 2023 r. w Konińskim Centrum Kultury i Sztuki OSKARD odbyła się konferencja inauguracyjna projektu „Life After Coal PL” w ramach programu LIFE, którego głównym celem jest skuteczne przeprowadzenie sprawiedliwej transformacji i osiągnięcia neutralności klimatycznej we Wschodniej Wielkopolsce poprzez redukcję stosowania paliw kopalnych w gospodarce przy jednoczesnym zachowaniu bezpieczeństwa energetycznego i stabilności całego systemu. Konferencję poprzedziło posiedzenie Komitetu Sterującego podczas, którego wręczono akty powołania. Podczas spotkania odbyły się dwa panele, gdzie przedstawiciele samorządów, organizacji społecznych, młodzieży oraz instytucji naukowych omówili znaczenie programu LIFE jako doskonałego narzędzia zapewniającego środki finansowe dla wdrażania procesu transformacji regionu. Uczestnicy zgodzili się, iż warunkiem zaangażowania w transformację jest edukacja społeczeństwa. We wrześniu 2023 r. odbyło się drugie posiedzenie Komitetu Sterującego, podczas którego zaprezentowano najważniejsze kwestie związane z dotychczasową realizacją projektu, pokazujące postęp prac. Trzecie posiedzenie planowane jest na grudzień 2023 r.

W ramach projektu ARR zorganizowała cykl bezpłatnych spotkań tematycznych dla przedsiębiorców Wschodniej Wielkopolski (IX, X, XII 2023 r.). Spotkania dotyczyły zagadnień bazy danych o odpadach w kontekście przedsiębiorców, zielonych zamówień publicznych oraz monitorowania śladu węglowego.

Od IV kwartału 2023 r. WUP wraz z partnerami, będzie realizował projekt „Podnoszenie i zmiana kwalifikacji oraz aktywizacja zawodowa pracowników Grupy Kapitałowej Zespołu Elektrowni Pątnów-Adamów-Konin”, zorientowana na utworzenie i utrzymanie miejsc pracy. Droga do zatrudnienia po węglu”.

W ramach projektu, partnerzy wzięli udział w następujących wydarzeniach:

- Spotkanie projektów LIFE „Projekty LIFE chronią klimat i środowisko: Zrównoważone inicjatywy dla lepszej przyszłości” w Warszawie (czerwiec 2023 r.);
- Konferencja „Rola miast w walce ze zmianami klimatu” w Lizbonie (październik 2023 r.),
- Europejskie Forum Samorządowe Local Trends w Poznaniu (październik 2023 r.).

Działalność analityczna w zakresie transformacji gospodarczej

Województwo Wielkopolskiego realizuje także działalność analityczną w zakresie przemian gospodarczych w stronę zielonej, zrównoważonej gospodarki. W 2023 r. podjęto prace przygotowawcze na rzecz następujących raportów/planów, których finalizacja nastąpi w latach kolejnych:

- Koncepcja zarządzania regionalnym programem neutralności klimatycznej Wielkopolska Wschodnia;
- Bilans energetyczny dla Wielkopolski Wschodniej.

Przedstawiciele UMWW wzięli także udział w badaniach DG REGIO dot. gospodarki wodorowej w regionie, w szczególności w Wielkopolsce Wschodniej. Celem badania, zrealizowanego w formie ankiety, było wypracowanie planu wdrożenia Platformy sprawiedliwej transformacji. Wyniki zostaną wykorzystane przez Komisję Europejską jako kluczowe informacje na temat potrzeb w zakresie inwestycji w wodór w regionie.

3.7. Środki służące zacieśnieniu współpracy z partnerami spoza danego państwa członkowskiego w obszarach priorytetowych wspieranych w ramach strategii inteligentnej specjalizacji

Samorząd Województwa Wielkopolskiego prowadzi szeroko zakrojoną współpracę z partnerami z innych regionów w zróżnicowanej tematyce. Przedstawiciele SWW działają aktywnie w Europejskiej Sieci Współpracy Regionów na rzecz Badań i Innowacji (ERRIN), Sieci Regionów Podmiejskich PURPLE, a także biorą udział w licznych wydarzeniach na szczeblu europejskim i światowym w charakterze prelegentów bądź uczestników. Realizowane są wizyty studyjne w regionach europejskich i pozaeuropejskich, służące zawiązywaniu współpracy o charakterze gospodarczym, naukowym i w wymiarze politycznym, a także działania na rzecz współpracy międzynarodowej w wymiarze gospodarczym. W 2023 r. Wielkopolska prowadziła także prace przygotowawcze na rzecz utworzenia w Wielkopolsce Regionalnej Doliny Innowacji.

Działania w zakresie współpracy międzynarodowej powiązane z tematyką transformacji gospodarczej oraz technologii wodorowych zostały przedstawione w opisie kryterium 3.6.

Europejska Sieć Regionów na rzecz Badań i Innowacji (ERRIN)

Biuro Informacyjne Województwa Wielkopolskiego w Brukseli współpracuje w ramach działalności Europejskiej Sieci Regionów na rzecz Badań i Innowacji (ERRIN). Sieć koncentruje się na tworzeniu partnerstw projektowych, wymianie wiedzy i dobrych praktyk oraz nawiązywaniu wspólnych działań. Poprzez zaangażowanie w dyskusję z przedstawicielami instytucji UE, ERRIN stara się wywierać wpływ na poszczególne polityki, mając na uwadze w szczególności potrzeby regionalne. BIWW zaangażowane jest w:

- działalność zarządu ERRIN,

- działalność grupy zadaniowej ds. poszerzenia uczestnictwa w programach ramowych badań i innowacji, grup roboczych: ds. nauki i edukacji dla społeczeństwa; innowacji i inwestycji; biogospodarki,
- koordynację grupy roboczej ds. inteligentnych specjalizacji,
- reprezentację Sieci w grupie eksperckiej przy Komisji Europejskiej ds. międzyregionalnego instrumentu innowacyjno-inwestycyjnego oraz zastępstwo w reprezentacji Sieci w podgrupie ds. działania 16 („Dostęp do doskonałości”) w ramach Forum Europejskiego Obszaru Badawczego,
- przygotowanie odpowiedzi ERRIN na konsultacje dotyczące programu Horyzont Europa.

Europejska Sieć Regionów Podmiejskich PURPLE Międzynarodowej Organizacji Non Profit

Sieć PURPLE umożliwia regionom partnerskim realizację wspólnych działań na rzecz maksymalizacji korzyści wynikających z faktu, iż na ich terytorium znajdują się duże aglomeracje miejskie oraz związane z nimi funkcjonalnie obszary podmiejskie. PURPLE pracuje również nad podniesieniem znajomości problematyki związanej z tymi obszarami na poziomie regionalnym, krajowym, a przede wszystkim europejskim i włączeniem tych zagadnień do ustawodawstwa unijnego, zwłaszcza dotyczącego spójności terytorialnej oraz przyszłości Wspólnej Polityki Rolnej. Województwo Wielkopolskie należy do PURPLE od 2012 roku. W 2023 r., ze względu na zmianę statutu PURPLE, nastąpiła konieczność ponownego procedowania przystąpienia do Sieci, co nastąpiło za pośrednictwem uchwały SWW LV/1120/23 z 17 lipca 2023 r. Przedstawiciele UMWW biorą udział w pracach sieci m.in. poprzez udział w konsultacjach społecznych UE oraz wkład w opinie Europejskiego Komitetu Regionów. W 2023 r. dotyczyły one następującej tematyki:

- Unijny akt prawny o odbudowie zasobów przyrodniczych;
- Przyszłość polityki spójności po 2027;
- Prawo ramowe ws. Zrównoważonych Systemów Żywnościowych.

Europejski Tydzień Regionów i Miast

Europejski Tydzień Regionów i Miast to największe europejskie wydarzenia poświęcone polityce regionalnej. Stanowi platformę komunikacji i tworzenia sieci kontaktów, skupiającą regiony i miasta z całej Europy. W ramach edycji 2023, BIWW w Brukseli współorganizowało dwa wydarzenia. Pierwszym był warsztat nt. przyciągania i zatrzymywania talentów w regionach z udziałem radnego Sejmiku WW. Drugim wydarzeniem był warsztat nt. transformacji energetycznej z udziałem prezesa Agencji Rozwoju Regionalnego w Koninie i pełnomocnika ZWW ds. restrukturyzacji Wielkopolski Wschodniej.

Platforma S3 Wireless ICT

Wielkopolska, wychodząc naprzeciw wyzwaniom transformacji cyfrowej, uczestniczy w działaniach partnerstwa w ramach Platformy Inteligentnych Specjalizacji w obszarze tematycznym: Industrial modernisation pn. "European Wireless ICT". Jego celem jest polepszanie innowacyjności różnych obszarów gospodarki poprzez wdrażanie rozwiązań z zakresu technologii bezprzewodowych (5G i 6G). Udział Wielkopolski jest uzasadniony nie tylko ze względu na ogromny potencjał Wielkopolski w branży ICT, ale także może być dodatkową szansą na zwiększenie rozwoju gospodarczego dzięki współpracy z regionami z innych krajów i wymianie doświadczeń. Obok przedstawicieli UMWW, w Partnerstwie uczestniczą także eksperci z Politechniki Poznańskiej.

Regionalne Doliny Innowacji

Regionalne Doliny Innowacji (ang. Regional Innovation Valleys) są inicjatywą skierowaną do podmiotów samorządowych, zarządzających danym regionem, oraz partnerów ze świata nauki i biznesu. Celem inicjatywy jest tworzenie warunków do rozwoju przełomowych innowacji poprzez intensyfikację współpracy pomiędzy różnymi krajami UE. Komisja Europejska planuje wyłonienie 100 Regionalnych Dolin Innowacji w 6 obszarach tematycznych.

Biorąc pod uwagę kierunki rozwoju wskazane w Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski 2030, Wielkopolska realizowała prace przygotowawcze do przystąpienia do inicjatywy w dwóch obszarach tematycznych:

- Zmniejszenie uzależnienia od paliw kopalnych, w szczególności w zakresie rozwoju gospodarki wodorowej
- Transformacja cyfrowa, w tym cyberbezpieczeństwo, w szczególności w zakresie rozwoju sztucznej inteligencji.

Udział w inicjatywie można wziąć na kilka sposobów: poprzez zgłoszenie zainteresowania w ramach „Expression of interest” i/lub poprzez nabór do konkurów w ramach Programu Horyzont Europa oraz Interreg. Przedstawiciele UMWW brali udział w spotkaniach informacyjnych i matchmakingowych nt. naboru do projektu RIV w ramach programu Horyzont Europa. Aktywnie poszukiwano partnerów z innych regionów oraz interesariuszy z Wielkopolski, do włączenia się do projektu. Z uwagi na ograniczony czas na stworzenie międzynarodowego konsorcjum projektowego, Wielkopolska zrezygnowała z udziału w pierwszym naborze. Działania w ramach RIV pozostają w dalszym ciągu w obszarze zainteresowań regionu, nie wyklucza się startu w kolejnym naborze. Podjęto natomiast decyzję o zgłoszeniu aplikacji w ramach „Expression of interest” w obszarze „Zmniejszenie uzależnienia od paliw kopalnych, w szczególności w zakresie rozwoju gospodarki wodorowej. Pozytywna ocena aplikacji umożliwi pozyskanie odznaki Regionalnej Doliny Innowacji.

Wizyty studyjne z udziałem przedstawicieli samorządu regionalnego i samorządów lokalnych, przedstawicieli biznesu oraz nauki

W 2023 r. zrealizowano liczne wizyty studyjne, mające na celu prezentację potencjału gospodarczego i naukowego wielkopolskich podmiotów, a także zapoznanie się z ofertą zagranicznych partnerów. Spotkanie dotyczyły tematyki transformacji energetycznej, wyzwań transportowych, rewitalizacji obszarów pokopalnianych, a także ochrony światowych ekosystemów przyrodniczych.

- Wizyta studyjna w Egipcie i Algierii (luty 2023 r.)

Wizyta miała na celu nawiązanie kontaktów naukowo-gospodarczych pozwalających na ożywienie współpracy z państwami arabskimi Północnej Afryki poprzez prezentację potencjału regionalnej nauki i gospodarki. Omówiono możliwości rozszerzenia wspólnych działań w obszarze technologii nisko- i zeroemisyjnych w przemyśle i sektorze rolno-spożywczym w ramach polityki proklimatycznej województwa. Wizyta odbyła się z udziałem przedstawicieli SWW, uczelni wyższych i WFR.

- Spotkanie międzyregionalne w Brandenburgii (luty 2023 r.)

Spotkanie Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego z Minister Finansów i Spraw Europejskich Kraju Związkowego Brandenburgia. Tematem rozmów była współpraca pomiędzy Brandenburgią, Wielkopolską, Mazowszem, Dolnym Śląskiem, Pomorzem Zachodnim i Lubuskim. Rozmowy dotyczyły też rozwoju współpracy międzyregionalnej polsko-brandenburskiej w zakresie odnawialnych źródeł

energii oraz efektywności energetycznej, wymiany stażowej, czy wyzwań transportowych w metropoliach.

- Wizyta studyjna w Australii (marzec 2023 r.)

Celem wizyty była kontynuacja współpracy w obszarze transformacji energetycznej, zapoczątkowanej podczas wizyty delegacji Województwa w Perth na XXI Światowym Kongresie Energii Odnawialnej. Wizyta została zorganizowana przy okazji najważniejszych targów energetycznych (AOG Energy – Powering the Energy Future), co pozwoliło na nawiązanie współpracy ze środowiskiem naukowo-gospodarczym tego rejonu świata i nabycie doświadczeń istotnych dla tworzenia wspólnych projektów nauki z biznesem. Wizyta odbyła się z udziałem przedstawicieli SWW i uczelni wyższych.

- Wizyta delegacji z Brandenburgii w Wielkopolsce (kwiecień 2023 r.)

W ramach współpracy z Agencją Rozwoju Regionalnego S.A. w Koninie z oficjalną wizytą przebywali przedstawiciele Ministerstwa Finansów i Spraw Europejskich Kraju Związkowego Brandenburgii, przedstawiciele Kancelarii Stanu Kraju Związkowego Brandenburgia odpowiedzialni za zmiany strukturalne na terenie Łużyc oraz przedstawiciele Łużyckiej i Środkowoniemieckiej Spółki Administrującej Górnictwo na Łużycach. Strony zadeklarowały współpracę w zakresie zmian strukturalnych, rewitalizacji obszarów pokopalnianych i transformacji energetycznej oraz kwestii związanych z wykorzystaniem rozwiązań wodorowych. Wizyta poszerzyła obszar rozmów o temat sprawiedliwej transformacji regionów górniczych, w szczególności w zakresie działań prowadzących do tworzenia alternatywnych (w tym „zielonych”) miejsc pracy oraz rozwoju przedsiębiorczości w oparciu o nowe specjalizacje regionalne. W kontekście aspektu związanego z rewitalizacją rozszerzono obszar zainteresowania o kwestie przywracania właściwych stosunków wodnych na terenach zdegradowanych pod względem hydrologicznym w wyniku działalności kopalni.

- Wizyta studyjna w Malezji (lipiec 2023 r.)

Udział w wydarzeniu World Renewable Energy Congress XXII (WREC 2023) w Kuala Lumpur. Celem wizyty było wsparcie działań Województwa Wielkopolskiego o charakterze proklimatycznym, kwestii transformacji energetycznej oraz poszukiwanie nowych partnerów we współpracy naukowej w tym obszarze. Wizyta odbyła się z udziałem przedstawicieli SWW i uczelni wyższych.

- Wizyta studyjna w Arabii Saudyjskiej (wrzesień 2023 r.)

Celem wizyty było nawiązanie kontaktów z Bliskim Wschodem w obszarze naukowo-gospodarczym w zakresie rozwijania technologii nisko- i zeroemisyjnych. W ramach wizyty w Ministerstwie Energii omówiono temat dywersyfikacji produkcji energii ze źródeł odnawialnych. Delegacja spotkała się z przedstawicielami władz Federacji Saudyjskich Izb Handlowych, dyskutując o możliwościach współpracy gospodarczej pomiędzy Wielkopolską a Arabią Saudyjską. Ważnym punktem wizyty było poznanie założeń projektu NEOM, realizowanym przez władze Arabii Saudyjskiej, który jest przykładem wdrażania najnowszych technologii na rzecz rozwoju lokalnej infrastruktury. W ramach współpracy międzyuczelnianej omawiano możliwość realizacji wspólnych projektów z obszaru wodoru, kosmosu, energii jądrowej, a także weterynarii. Wizyta odbyła się z udziałem przedstawicieli SWW, uczelni wyższych oraz spółek odpowiedzialnych za transformację energetyczną Wielkopolski Wschodniej i posiadających w swojej ofercie instrumenty finansowe dla przedsiębiorców rozwijających eksport.

- Wizyta studyjna w Hanowerze (wrzesień 2023 r.)

We wrześniu 2023 r. odbyła się wizyta Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego oraz Przewodniczącej Sejmiku Województwa Wielkopolskiego w Hanowerze, na zaproszenie Premiera Dolnej Saksonii, w ramach jubileuszu 30-lecia współpracy Wielkopolski i Kraju Związkowego Dolnej Saksonii. W ramach wizyty delegacja z Wielkopolski zapoznała się z działalnością nowoczesnych koncernów z Dolnej Saksonii: firmą Conti Tech (spółka córka firmy Continental) w zakresie nowych technologii wykorzystywanych w produkcji materiałów powierzchniowych niezbędnych m.in. w przemyśle samochodowym, Grupą Volkswagen - Power Co, zajmującą się produkcją baterii do samochodów elektrycznych oraz firmą Alstom w celu wizytacji pociągów z napędem wodorowym.

- Wizyta studyjna w Szwecji (listopad 2023 r.)

W listopadzie 2023 r. zorganizowany został wyjazd studyjny Komisji Gospodarki SWW do Göteborga (Szwecja), którego celem jest przybliżenie tematyki gospodarki wodorowej. Głównym elementem programu była prezentacja domu wodorowego - Nilsson Energy Living Lab House. Przedstawiciele SWW mieli możliwość zapoznania się z wyzwaniami, ale i szansami, jakie daje rozwój gospodarki wodorowej, poprzez udział w spotkaniach w Business Region Göteborg, Szwedzkim Laboratorium Transportu Elektrycznego – SEEL, czy też Hydrogen Dome.

- Wizyta studyjna w Malezji (listopad/grudzień 2023 r.)

Wizyta w ośrodku badawczym Danau Girang Field Centre w Prowincji Sabah, w celu nawiązania współpracy badawczej, wymiany międzyuczelnianej dotycząca studentów i kadry naukowej oraz realizacji projektów w ramach ochrony światowych ekosystemów oraz na potrzeby prac nad nowym konkursem o Nagrodę Marszałka pn. „Wielkopolska dla Planety 2030”, planowanym do realizacji w 2024. Wizyta z udziałem przedstawicieli UMWW i uczelni wyższych.

Warsztat “Setting up regional ERDF-funding for interregional innovation projects”

Warsztat, który odbył się w październiku 2023 r. w Poczdamie, zorganizowany został w formule peer review przez ministerstwo finansów i spraw europejskich Brandenburgii oraz Interreg Europe – Policy Learning Platform. Kraj związkowy Brandenburgia planuje uruchomienie funduszy w ramach ERDF na międzyregionalne projekty innowacyjne, we współpracy z zagranicznymi partnerami, przede wszystkim z Woj. Wielkopolskim. W trakcie warsztatu eksperci – praktycy zajmujący się programowaniem funduszy na innowacje w regionach UE – podzielili się swoim doświadczeniem w tym zakresie i, wspólnie z gospodarzami, interesariuszami z Brandenburgii oraz gośćmi z Wielkopolski – przedstawicielami UMWW i interesariuszami (PPNT, innowacyjne MŚP, Wielkopolski Klaster Lotniczy), wypracowali rekomendacje dla władz Brandenburgii w zakresie programowania przyszłych funduszy.

Światowa Wystawa EXPO 2025

W 2023 r. realizowano prace przygotowawcze, w tym udział w spotkaniach na szczeblu krajowym, związane z udziałem Województwa Wielkopolskiego w Światowej Wystawie EXPO 2025 w Osace, Kansai w Japonii, wraz z przygotowaniem Programu promocji regionalnej.

Udział w wydarzeniach w zakresie polityki gospodarczej i współpracy międzynarodowej:

- Seminarium nt. wyzwań i trendów w polityce regionalnej oraz przyszłości polityki spójności UE; omówienie raportów Konsorcjum Badań nad Europejską Polityką Regionalną (EoRPA) (styczeń 2023 r.);
- Impact 2023 – wydarzenie gospodarczo-technologiczne, w którym biorą udział naukowcy, politycy, eksperci, prowadzone są warsztaty skoncentrowane na analizie przyszłych i dokonujących się zmian społecznych oraz gospodarczych (maj 2023 r.);
- Spotkanie pn. „Współpraca Międzynarodowa Samorządów-nowe perspektywy i wyzwania – Japonia” w Krakowie (październik 2023 r.);
- Udział przedstawiciela BIWW w charakterze prelegenta w konferencji “Subsidiarity matters: Why Regions are indispensable for a geopolitical European Union” organizowaną przez region Dolnej Austrii (październik 2023 r.);
- Kongres ekonomiczny Open Eyes Economy Summit w Krakowie (listopad 2023);
- Udział w konferencjach i seminariach w ramach Forum Rozwoju Lokalnego, służącego promocji narzędzi zrównoważonego i endogennego rozwoju lokalnego; tematyka, którą zajmuje się Forum obejmuje m.in. transformację cyfrową, gospodarkę o obiegu zamkniętym, rozwój gospodarczy;
- Spotkanie informacyjne online “Updating Smart Specialisation: navigating from growth to the twin transition” poświęconemu przyszłym politykom transformacji w zakresie innowacji ukierunkowanych terytorialnie, z celami w zakresie zrównoważonego rozwoju, które będą oparte na nowych strategiach inteligentnej specjalizacji.

Wsparcie działalności podmiotów na rynkach zagranicznych

Samorząd województwa działa aktywnie na rzecz wsparcia wielkopolskich podmiotów w działalności eksportowej i ekspansji gospodarczej na rynki zagraniczne. W 2023 roku realizowano spotkania dla eksporterów w tematyce rozwoju działalności na wybranych rynkach zagranicznych, organizowano wizyty studyjne o charakterze misji gospodarczych z udziałem w regionach partnerskich, a także promowano szeroko udział w wydarzeniach organizowanych na szczeblu krajowym.

- Cykle konferencji promujących ekspansję zagraniczną i poszczególne rynki zagraniczne „Doing Business in...” i „Porozmawiajmy o zagranicznym biznesie”. Spotkania dotyczyły działalności eksportowej na rynkach: algierskim, egipskim, izraelskim, szwajcarskim i wietnamskim. W tym roku odbyło się 5 konferencji online z łączną frekwencją 1240 widzów; do końca roku planowana jest organizacja kolejnych 2 konferencji.
- „Współpraca gospodarcza Mołdawia – Wielkopolska” z członkami Wielkopolskiej Izby Gospodarczej – prezentacja nt. wsparcia SWW dla eksporterów;
- „Mój biznes za granicą”, w ramach projektu Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu, z udziałem IOB oraz IZ RPO. Celem jest podniesienie jakości wsparcia firm z sektora MŚP zainteresowanych eksportem. Rezultatem projektu będzie model wsparcia, który PAIH i inne instytucje będą wykorzystywać w obsłudze polskich MŚP rozważających ekspansję zagraniczną, tak aby podnieść efektywność MŚP w tym procesie. W programie wypracowane zostaną następujące produkty wsparcia: narzędzie diagnozujące gotowość przedsiębiorstwa do ekspansji, zestaw szkoleń dla przedsiębiorców, model networkingu i model matchmakingu;

- Udział w Forum Biznesu, realizowane przez Polską Agencja Inwestycji i Handlu: spotkanie skierowane do sektora MŚP oraz jego partnerów, w tym przedstawicieli regionów i instytucji rozwoju, dot. ekspansji na rynki zagraniczne i wspierania w realizacji inwestycji.

Wielkopolska Trade Office

Wielkopolska Trade Office funkcjonuje w strukturach DRG jako punkt informacyjny dla eksporterów świadczących bezpłatne usługi tj.: działania informacyjne (np. wyszukiwanie potencjalnych kontrahentów, wyszukiwanie aktualnych działań wspierających eksport na poziomie regionalnym oraz krajowym, a także dostarczanie informacji uzupełniających działania proeksportowe wg zapytań przedsiębiorców), działania promocyjne (m.in. wspólnych stoisk promocyjnych Województwa Wielkopolskiego na wybranych międzynarodowych targach z udziałem firm jako współwystawców) oraz dyplomację ekonomiczną (m.in. działania w ramach współpracy zagranicznej samorządu województwa).

Działania na rzecz profesjonalnej obsługi inwestorów zagranicznych

Departament Gospodarki realizował od 2019 roku projekt „Standardy obsługi inwestora w jednostkach samorządu terytorialnego Województwa Wielkopolskiego”, finansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego z Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER). Celem projektu było doskonalenie jakości procesu świadczenia usług administracyjnych istotnych dla obsługi inwestora, także zagranicznego, w samorządzie terytorialnym poprzez objęcie audytem wstępnym i szkoleniami podstawowymi wielkopolskie gminy. Jednostki te otrzymały kompleksowe wsparcie obejmujące szkolenia i warsztaty specjalistyczne, doradztwo oraz udział w lokalnych sieciach współpracy. Efektem projektu był wzrost poziomu obsługi przedsiębiorców krajowych i zagranicznych, zainteresowanych realizacją inwestycji na ich terenie. Sprawna i bardziej profesjonalna obsługa inwestora w samorządzie wpływa pozytywnie na wizerunek JST i ich ocenę jako miejsca do lokowania inwestycji, a co za tym idzie przyczynia się do pomyślnego rozwoju gospodarczego regionu.